

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 13-08-2018

Mødedato Mandag d. 13. august 2018 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Indstilling af medlemmer til den Forberedende grunduddannelsesinstitution.....	6
Magistratens møde med Hovedudvalget den 27. august 2018.....	9
Styrkelse af Kontrolenheden/Folkeregistret (Kontrolenhedens årsrapport 2017).....	10
Opfølgning på Intro-seminar (§17, stk. 4-udvalg).....	13
Forslag til beslutning fra rådmændene Balder Mørk Andersen, Lone Loklindt, Laura Lindahl og M... Juleudsmykning på Frederiksberg.....	17 19
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick om produktion af e... Ungerådet.....	22 24
Borgermøde om Budget 2019.....	28
Vurdering af muligheder for udbud af kommunens ESDH-system.....	30
Opgradering af byggesagsskabeloner.....	33
Fortsættelse af samarbejdet Stop Forskelsbehandlingen.....	36
Mulig kapacitetsudbygning i tandplejen som følge af nye regler.....	37
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om oprettelse af Demensforum.....	43
Fondsstøtte til etablering af solafskærmning på Magnoliahusets legeplads.....	45
Undervisning af børn med særlige forudsætninger.....	46
Forslag til beslutning fra tidligere 1. viceborgmester Morten Jung om kurateret fotoudstilling.....	49
Status på fritidspas og fritidsguideordning.....	51
Skybrudsprojekt på Peter Bangs Vej - godkendelse af projektforslag for etape 1.....	54
Eventuel udvidelse af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads.....	57
Anlægsbevilling af midler til busfremkommelighed.....	59
Photokatalyserende belægninger.....	61
Lukket.....	63
Lukket.....	64
Lukket.....	65

Punkt 222: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-18

Sagsfremstilling

a) Borgmesteren orienterede om planlægningen af udvalgsmøderne mandag den 20. august 2018

En samlet oversigt over dagens udvalgsmøder vil foreligge torsdag den 16. august 2018.

Toges til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om at indarbejde parkeringsforligsdrøftelser ligesom forvaltningen, som hovedregel, bør tilstræbe, at der ikke holdes møder mellem kl 16 og 17.

b) Børne- og Ungeområdet har anmodet om dobbeltbehandling i Børneudvalget og Magistraten den 13. august 2018 vedr. Fondsstøtte til etablering af solafskærmning på Magnoliahusets legeplads.

Toges til efterretning.

c) Magistraten har modtaget følgende meddelelse fra rådmand Balder Mørk Andersen:

"Selv om redegørelsen ikke fremstår helt så dækkende ift det samlede område som jeg var inde på i Magistraten, finder jeg faktisk at det understøtter min oplevelse af, at der er behov for generel opmærksomhed på området i vest. Man kan jo fx tænke sig, at problematikkerne rykker sig i takt med at fokus intensiveres et sted. Jeg tænker at forvaltningen kunne overveje at tage en dialog med politiet for derved at overveje, om der kunne være behov for en samtale om tingene i Magistraten efter sommerferien."

Fra både politi, SSP og de boligsociale medarbejdere i områderne meldes om ro. SSP har runderet i områderne hele sommeren og er ikke stødt på problemer af nogen art. Det samme oplyser det boligsociale område. Politiet oplyser, at de jævnlige patruljeret i Flintholm-området og udstedt en del parkeringsbøder. Politiet er fortsat i god dialog med restauratørerne og forsøger at dæmpe støjende adfærd, når de støder på den.

Toges til efterretning.

d) Med afsæt i Kommunalbestyrelsens beslutning den 11. juni 2018 har borgmesteren den 19. juni 2018 sendt et brev til Økonomi- og Indenrigsministeren omkring den nye parkeringslov med kopi til de relevante Folketingsudvalg. Brevet er vedlagt (bilag 2).

Toges til efterretning.

e) Økonomi- og Indenrigsministeriet har i brev af 8. august 2018 orienteret samtlige borgmestre om en ændring af den kommunale lovgivning (den kommunale styrelseslov og den kommunale og regionale valglov).

Ændringerne af lovgivningen af trådt i kraft 1. juli 2018.

Det er op til et flertal i en kommunalbestyrelse at beslutte, om der skal afholdes folkeafstemning. Enkelte områder er dog undtaget. Folkeafstemningerne vil være bindende i resten af kommunalbestyrelsens funktionsperiode.

Økonomi- og Indenrigsministeriets orienteringsbrev om lovændringen vedhæftes (bilag 3).

Toges til efterretning.

f) Alle fem ejerkommuner i I/S Amager Ressourcecenter (ARC) godkendte i juni måned 2018 Tillæg til tillægsaftale af 13. juni 2016 om genopretning af økonomi og CO2-fortrængning mellem interessentkommunerne i I/S Amager Ressourcecenter (Tillægsaftalen).

I Københavns Kommune godkendte Borgerrepræsentationen aftalen med denne tilføjelse:

"At aftalen er betinget af, at den samlede aftale gennemføres. Såfremt hele eller dele af aftalen ikke kan gennemføres, herunder hvis aftalen mellem ARC, CTR og Københavns Kommune afbrydes på et senere tidspunkt, eller ændres på en måde, således der sker forbrænding af affald med øget fossilt indhold, bortfalder Københavns Kommunes samtykke til hele tillægsaftalen".

Ifølge Københavns Kommune er baggrunden for denne yderligere betingelse, at der ønskes sikkerhed for, at ARC ikke forbrænder importeret affald, medmindre der dermed fortrænges energi fremstillet med brændsler med højere fossilt indhold.

Endvidere blev følgende ændringsforslag vedtaget i Borgerrepræsentationen:

"At det sikres, at slagter håndteres således, at miljøfarlige og fremmede stoffer ikke udledes til miljøet".

"At det sikres, at den anvendte biomasse udelukkende stammer fra restprodukter med så lav klimapåvirkning som muligt".

Københavns Kommune vurderer, at ovenstående tilføjelser fra Borgerrepræsentationen ikke giver anledning til at ændre tillæg til tillægsaftale pr. 13. juni 2016.

Toges til efterretning.

g) Forvaltningen orienterede den 27. november 2017 Magistraten om, at modparten i en sag om hærværk i parkeringskælderen under Frederiksberg Gymnasium havde anket Helsingør Rets afgørelse til landsretten.

Østre Landsret har i dom af 5. juli 2018 truffet afgørelse om, at modparten skal betale Frederiksberg Kommune 27.918,13 kr. med procesrente fra 5. januar 2017 og har dermed fulgt Frederiksberg Kommunes principale påstand. Frederiksberg Kommune har fået tildelt 5.000 kr. i sagsomkostninger for landsretten.

Toges til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om at sende dommen til Magistratens medlemmer.

h) Kommunen har modtaget en stævning vedrørende et anbragt barn. Stævningen er oversendt til kommunens advokatfirma DLA Piper til vurdering

Toges til efterretning.

i) Hærens Officersskole v/ oberst Nicolas T. Veicherts har anmodet om, at benyttelse af rådhusshallen til afholdelse af en gallamiddag for ca. 600 deltagere i forbindelse med årets Kadetfest den 17. november 2018. Officersskolen har optaget rigtig mange nye kadetter, hvorfor der igen er opstået et positivt pladsproblem på Frederiksberg Slot.

Rådhusshallen har tidligere i en årrække (senest 1996) været stillet til rådighed for den årlige kadetfest for afholdelse af gallamiddagen. Efter middagen går deltagerne gennem Frederiksberg Have til aftenfest på Frederiksberg Slot.

Udgiften (vagter og opstilling) udgør ca. kr. 50.000 afholdes af eventpuljen.

Toges til efterretning.

j) Der har hersket usikkerhed om, hvorvidt høringssvar skulle være åbne eller lukkede bilag til de politiske sager, for at beskytte persondata mod offentliggørelse på www.frederiksberg.dk. Det resulterede i, at en række høringssvar blev lukket på kommunalbestyrelsesmødet d. 11. juni 2018.

Efter drøftelser med Juridisk Afdeling er det blevet præciseret, at høringssvar til blandt andet lokalplaner, byggesager mv. gerne må offentliggøres på www.frederiksberg.dk, selvom de indeholder navn, adresse og e-mail, idet borgerne i forbindelse med høringen bliver gjort opmærksom på, at deres høringssvar bliver gjort offentligt tilgængelig på hjemmesiden. Borgerne kan eventuelt gøre indsigelse, så kun dele af høringssvaret bliver gjort offentligt tilgængelig.

Alle personfølsomme informationer som fx cpr-nummer, sygdomsinformationer mv. vil fortsat blive fjernet fra høringssvar, før de offentliggøres.

Toges til efterretning.

Punkt 223: Indstilling af medlemmer til den Forberedende grunduddannelsesinstitution

00.22.00-P35-95-18

Resume

Sagen giver overblik over processen for etableringen af den Forberedende Grunduddannelsesinstitution (FGU) samt om indstilling til undervisningsministeren af medlem til den kommende FGU institutions bestyrelse.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. et medlem til FGU-institutionens bestyrelse. Indstillingen tilfalder CVI-valggruppen
2. at navnet på det indstillede medlem meddeles KKR den 23. august med forbehold for Kommunalbestyrelsens behandling af sagen den 27. august
3. at repræsentanten indstillet i fællesskab af kommunerne forelægges til politisk godkendelse i Magistraten den 20. august 2018, idet der gives ekspeditionsbemyndigelse.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at Kommunalbestyrelsen indstiller et medlem til FGU-institutionens bestyrelse. Indstillingen tilfalder CVI-valggruppen
2. at navn på det indstillede medlem meddeles KKR den 23. august med forbehold for Kommunalbestyrelsens behandling af sagen den 27. august
3. at repræsentanten indstillet i fællesskab af kommunerne forelægges til politisk godkendelse i Magistraten den 20. august 2018, idet der gives ekspeditionsbemyndigelse.

Sagsfremstilling

Magistraten blev den 28. maj 2018 forelagt en sag vedrørende den kommende Forberedende Grunduddannelsesinstitution (FGU) i hovedstadsområdet. Magistraten godkendte, at Frederiksberg sammen med København, Tårnby og Dragør kommuner indstillede til undervisningsministeren om etableringen af én FGU-institution med fire skoler og et dækningsområde omfattende alle fire kommuner.

Undervisningsministeren godkendte den 22. juni 2018 denne indstilling. Dermed er rammen sat for en proces, der skal gøre FGU institutionen og tilhørende skoler, der bliver selvejende under staten, klar til at modtage de første elever i august 2019.

Den første bestyrelse – indstilling og sammensætning

Første skridt i processen er etableringen af den første bestyrelse i FGU institutionen. Der er i forlængelse af Magistratens beslutning den 28. maj 2018 opnået enighed med København, Tårnby og Dragør kommuner om, at der skal søges et kommunalt flertal i FGU bestyrelsen, som loven giver mulighed for.

Den politiske proces for indstilling af de kommunalt indstillingsberettigede til FGU institutionens bestyrelse skal iværksættes i de enkelte kommuners kommunalbestyrelser. Fristen for kommunernes indstilling af bestyrelsesmedlemmer er fastsat til den 23. august 2018, hvor navne skal tilsendes Kommunekontaktrådet (KKR) i hovedstadsregionen, der samlet formidler forslag til undervisningsministeren. Undervisningsministeren træffer derefter afgørelse om den enkelte institutions bestyrelsessammensætning.

Ifølge lov om institutioner for Forberedende Grunduddannelse består bestyrelsen af mellem 7 og 11 medlemmer, dog altid et ulige antal. Bestyrelsen i Frederiksbergs dækningsområde sammensættes som udgangspunkt af 9 repræsentanter. De udpegningsberettigede til bestyrelsen kan imidlertid stille forslag om at udvide bestyrelsen til 11 medlemmer. For at sikre den bredest mulige kommunale repræsentation i bestyrelsen har kommunerne i dækningsområdet taget udgangspunkt i at prioritere en bestyrelse på 11 medlemmer, hvoraf et flertal, dvs. seks, udpeges med tre fra Københavns Kommune og én fra hver af de øvrige tre kommuner i dækningsområdet. Herudover udpeger kommunerne i fællesskab ét medlem. Den første bestyrelse får dermed følgende sammensætning:

- 6 kommunalt udpegede repræsentanter fra kommunerne i dækningsområdet
- 1 repræsentant udpeget i fællesskab af kommunerne i dækningsområdet
- 1 repræsentant fra erhvervsuddannelses-institutioner i dækningsområdet
- 1 repræsentant fra arbejdsmarkedets organisationer (A siden)
- 1 repræsentant fra arbejdsmarkedets organisationer (B siden)
- 1 medarbejderrepræsentant (en med og en uden stemmeret)
- 1 elevrepræsentant (uden stemmeret)

Forvaltningen har i forlængelse af Magistratens behandling af sagen om FGU (dækningsområder og skoler) den 28. maj 2018 forelagt de tre øvrige kommuner, at Frederiksberg Kommune ønsker at udpege to medlemmer ud af de seks kommunalt udpegede af bestyrelsen. De tre øvrige kommuner har på forvaltningsniveau ikke vurderet, at der var grundlag for en sådan tilpasning.

Da navne på de udpegede medlemmer af bestyrelsen skal meddeles ministeriet den 23. august vil indstillingen fra Frederiksberg Kommune dermed ske med forbehold for Kommunalbestyrelsens behandling af sagen den 27. august. Vedrørende repræsentanten udpeget i fællesskab af kommunerne i dækningsområdet er forslag hertil ikke gennemarbejdet p.t. fra de fire forvaltninger.

Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse afdækker undervisningsministerens beslutningsgrundlag i forhold til godkendelse af bestyrelsessammensætningen. Det fremgår således af loven, at bestyrelsesmedlemmerne tilsammen skal have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke. Bestyrelsesmedlemmerne ”udpeges i deres personlige egenskab, og de skal tilsammen have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.”

De kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer kan enten udpeges blandt medlemmer af Kommunalbestyrelsen eller blandt udefrakommende videns-personer eller lignende. Dragør og Tårnby kommuner har før sommer med forbehold udpeget deres to medlemmer af bestyrelsen. Der er tale om medlemmer af Kommunalbestyrelsen.

Undervisningsministeriet har fastsat, at FGU-institutionen kan yde vederlag for bestyrelsesarbejdet i den første bestyrelse indenfor følgende rammer:

Funktion	Beløb/kalenderår
Bestyrelsesformand	55.500 kr.
Næstformand	27.500 kr.
Medlem af forretningsudvalg	13.900 kr.
Ordinært medlem	4.100 kr.

Vederlag som ordinært medlem ydes ikke for medlemmer udpeget af en kommunalbestyrelse som er medlem af denne.

Den første bestyrelses opgaver og overgang til endelig bestyrelse

Lovgivningen skelner mellem den første og den endelige FGU-bestyrelse. Denne skelnen udtrykker, at den første bestyrelse som udgangspunkt skal virke, indtil alle forberedelser er gennemført for at institutionens skoler er driftsklare. Først derefter kan den første bestyrelse indstille til undervisningsministeren om at overgå til den endelige bestyrelse.

Den første bestyrelse har en lang række opgaver foran sig. Som udgangspunkt modtager bestyrelsen en midlertidig standardvedtægt for FGU-institutionen med virkning fra den 1. september 2018 eller snarest derefter. Denne midlertidige vedtægt er gældende, indtil bestyrelsen har fastsat og godkendt en ordinær vedtægt, hvilket er den første helt centrale opgave for bestyrelsen.

Næste opgave er ansættelsen af en leder for FGU-institutionen. I samarbejde med lederen skal bestyrelsen efterfølgende forberede institutionens etablering og udvikling gennem fastlæggelsen af de overordnede retningslinjer, herunder målsætninger og strategiplaner.

Endvidere skal der planlægges og organiseres en drift for den kommende FGU-institution, herunder fastsættelse af retningslinjer for virksomhedens regnskabsfunktion, interne kontroller, it-organisation og budgettering. Dertil kommer virksomhedsoverdragelsen af medarbejdere samt aktiver / passiver fra produktionsskoler, VUC etc.

Praktisk vil Undervisningsministeriet udarbejde en procesplan og vejledning til FGU bestyrelsens virke i den første tid, ligesom der vil blive afholdt workshops for de første bestyrelser den 17. september 2018.

Kommunalt samarbejde i dækningsområdet

Det planlægges i et samarbejde med de øvrige kommuner i dækningsområdet at etablere to former for samarbejdsfora i det videre arbejde:

- Et embedsmandsudvalg blandt de fire kommuner til at understøtte bestyrelsens arbejde, dvs. rådgivning af og sparring med de kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer.
- Et fagligt forum, der skal koordinere kommunernes snitflader til den kommende FGU-institution, med medlemmer også fra FGU-institutionen og aftagerinstitutioner. Fokus kunne være for eksempel at sikre en ensartet tilgang til de relevante ungegrupper i dækningsområdet vedrørende eksempelvis visitations- og opfølgingsprocedurer på FGU institutionen. På lidt længere sigt bør der ligeledes rettes tværkommunal fokus på ungegruppernes progression i FGU-institutionen samt deres overgang til ungdomsuddannelser eller ufaglært beskæftigelse.

Tidsplan

For en række væsentlige handlinger frem mod FGU-institutionens etablering gælder det, at der endnu ikke er fastlagt præcise tidsfrister, men Undervisningsministeriet har udsendt en overordnet tidsplan, der danner bilag til sagen.

Økonomi

Sagen har ikke på det foreliggende grundlag afledte økonomiske konsekvenser.

Økonomien for FGU baserer sig på, at hver skole får et grundtilskud på 1,7 mio. kr. (institutionen får ca. 4 mio. kr.). Hertil får institutionen en takst pr. elev på 78.650 kr. og en udslusningstakst på 15.000 kr. Af disse medfinansierer kommunerne 65 pct. For en kommune koster en elev, der udsluses, således ca. 61.000 kr. Hertil kommer, at kommunen skal medfinansiere den skoleydelse, som eleven modtager under skoleopholdet. Skoleydelsen svarer til uddannelseshjælp for uddannelsesparate for de 18+ årige, mens den udgør 1.516 kr. pr. måned for de under 18-årige.

Kommunerne under et kompenseres for disse udgifter via bloktilskuddet, idet der sker en modregning for de udgifter kommunerne i forvejen afholder til egne tilbud, der nu erstattes af FGU. Den samlede økonomi for dette, inkl. virkningen for Frederiksberg, indgår i 2. finansielle orientering 2018. Samlet set vil den fremadrettede økonomi i høj grad afhænge af dels, hvor mange borgere, der skal visiteres til disse FGU-tilbud frem for normaltilbuddene indenfor ungdomsuddannelsesområdet, dels hvorvidt de nye FGU-skoler kan levere en effektiv drift af institutionen og skolerne.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten 13. august og Kommunalbestyrelsen 27. august.

Bilag

Bilag - overordnet tidsplan for FGU

Bilag - midlertidig vedtægt for FGU

Punkt 224: Magistratens møde med Hovedudvalget den 27. august 2018

81.38.00-P35-18-17

Resume

Magistratens møde med Hovedudvalget den 27. august 2018

Beslutning

Magistraten godkendte dagsordenen for mødet med Hovedudvalget den 27. august 2018, idet forvaltningen, til næste år, blev anmodet om at indhente uddybning af de enkelte punkter, Hovedudvalgets medarbejderside ønsker drøftet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Magistraten godkender dagsordenen for mødet med Hovedudvalget den 27. august 2018.

Sagsfremstilling

Magistraten har i forbindelse med processen for budget 2019 inviteret Hovedudvalget til møde den 27. august kl. 16.00-17.15. Mødet afholdes i Festsalen på Rådhuset. Til bug for udarbejdelse af dagsorden for mødet har medarbejdersiden i Hovedudvalget fremsendt vedlagte oplæg (se bilag) med 4 punkter til drøftelse. På denne baggrund foreslås det, at dagsordenen for mødet bliver følgende:

1. Lønpolitik og rekruttering
2. Personaleomsætning
3. Udvikling af kerneopgaven
4. Udlicitering

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Bilag

Brev fra medarbejdersiden til Magistraten af 6. august 2018

Medlemsliste Hovedudvalget

Punkt 225: Styrkelse af Kontrolenheden/Folkeregistret (Kontrolenhedens årsrapport 2017)

00.01.00-A00-232-18

Resume

I forbindelse med budgetforhandlingerne for 2016 og 2017 vedtog Magistraten en styrkelse af Kontrolenheden/Folkeregistret. I forbindelse med budgetforhandlingerne for 2016 blev det vedtaget, at styrkelsen af den generelle kontrolindsats med et midlertidig bevilliget årsværk skulle forlænges frem til udgangen af 2019. Ved budgetforhandlingerne for 2017 blev det vedtaget, at der skulle ske en styrkelse af kontrollen på CPR-området for en 2-årig periode for derigennem at forhindre proformaflytninger og overbefolkede lejligheder.

Indstillingen indeholder ligeledes en redegørelse for, hvordan flytninger i de udvalgte boligforeninger håndteres, og en redegørelse for de konkrete tiltag vedrørende syge selvstændige i 2017 og frem. Der henvises i den forbindelse til Magistratens anmodning af 9. april 2018. I indstillingen indgår ligeledes svar på Magistratens anmodning af 4. juni 2018 omkring, hvilken hjemmel kommunen har, i forbindelse med at kontakte udlejer, når kommunen i forhold til CPR-projektet undersøger en anmeldt flytning.

Beslutning

Magistraten oversendte til budgetdrøftelserne, om de nuværende to midlertidige årsværk i Kontrolenheden skal forlænges.

Forvaltningen blev anmodet om at redegøre for hjemlen til at indhente oplysninger, om udlejer har godkendt en fremleje f.eks. i Frederiksberg Boligfond, samt at forvaltningen spørger til lejens størrelse.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at det oversendes til budgetdrøftelserne, om de nuværende to midlertidige årsværk i Kontrolenheden skal forlænges i 2 år.

Sagsfremstilling

Fastholdelse af styrkelsen på CPR-området

Styrkelsen på CPR-området har i første omgang været anvendt til, at flytninger til relevante boligselskaber er blevet gennemgået manuelt. Flytteanmeldelser til cirka 7.500 lejemaal har således været udtaget til særlig kontrol siden den 1. januar 2017.

Den øgede kontrol har bevirket, at det forud for en bopælsregistrering er sandsynliggjort, at flytningen er reel. En afledt effekt af kontrollen har været, at grundlaget for eventuel udbetaling af sociale ydelser er korrekt, da berettigelsen oftest er afledt af borgerens bopælsregistrering.

I 2017 blev der foretaget 1.207 flytteanmeldelser til lejligheder omfattet af projektet. Af de 1.207 flytteanmeldelser blev 344 afvist registreret i CPR. De blev afvist, da en nærmere undersøgelse sandsynliggjorde, at flytningerne ikke var reelle. Kun i ét enkelt tilfælde er afvisningen blevet påklaget til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Kontrolenhedens hjemmel til undersøgelse af flytteanmeldelser sker med afsæt i lov om Det Centrale Personregister §10 stk. 2. Se uddrag nedenfor:

§ 10. En kommunalbestyrelse, der får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, skal undersøge sagen for at rette eventuelle fejl. Undersøgelsen foretages af den kommunalbestyrelse, hvor vedkommende er registreret, medmindre der kendes en bestemt adresse i en anden kommune, hvor vedkommende menes at opholde sig. I sidstnævnte tilfælde foretages undersøgelsen af denne kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, afkræve følgende oplysninger:

- 1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.
- 2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.
- 3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløsheds-kasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge

vedkommendes bopælsforhold.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold indhente oplysninger i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Indsatsen har desuden bevirket, at antallet af overbefolkede lejligheder på de 7.500 adresser er blevet nedbragt med 30 procent (fra 108 til 75). En overbefolket lejlighed er ikke ensbetydende med, at lejligheden reelt har været overbefolket. Overbefolkningen skyldes i de fleste tilfælde, at én eller flere af personer har haft en fiktiv tilmelding på adressen og reelt har opholdt sig et andet sted (for eksempel udlandet eller hos ægtefælle). En ikke-reel flytning kan skyldes, at der udelukkende har været tale om en postadresse.

En afledt effekt af den øgede kontrol og de 344 afviste registreringer har været, at kommunen har opnået en besparelse på 3,3 millioner kroner i 2017. Dette begrundes med, at en registrering i CPR medfører, at det automatisk er bopælskommunen, der overtager de sociale forpligtelser, så som udbetaling af kontanthjælp med mere.

Det er forvaltningens vurdering, at dette niveau fastholdes i 2018. Således har indsatsen i 1. kvartal 2018 medvirket til en besparelse for kommunen på 850.000 kroner.

Kontrolenheden har, med afsæt i Frederiksberg Kommunes visioner om at ”vi i dialog og samarbejde skaber løsninger sammen”, været i jævnlig dialog med de boligselskaber, der har været med i projektet, både forud for opstarten, men også undervejs for at sikre, at begge parter oplever en merværdi. På seneste dialogmøde kom det frem, at boligselskaberne (blandt andet KAB og Lejerbo) havde fået et meget bedre overblik over ejendommenes benyttelse, og de undrede sig over, hvorfor ikke alle kommuner havde en tilsvarende fremgangsmåde som Frederiksberg Kommune.

Med baggrund i ovenstående resultat indstiller forvaltningen, at den styrkede kontrolindsats på CPR-området gøres forlænges i minimum 2 år, således at der er tale om et effektiviseringsforslag, som også økonomisk er positivt for kommunen.

Fastholdelse af den nuværende generelle kontrolindsats

Igennem en årrække har der været et stigende fokus på at minimere fejludbetalinger og snyd med sociale ydelser. Området er således en del af regeringens beskæftigelsespolitiske mål i 2018 og 2019.

Kontrolenheden har særlig fokus på følgende områder:

- Et intensiveret fokus på borgere, der er udrejst af Danmark, men står registreret med adresse i Frederiksberg Kommune. Begrundelsen er, at kommunens forpligtelse til at udbetale ydelse(r) oftest er afledt af borgerens bopælsregistrering. Kontrolenheden arbejder på at forhindre borgere, der ikke befinder sig i Danmark, i at stå tilmeldt en adresse i Frederiksberg Kommune. Dette sker dels ved en forudgående undersøgelse af anmeldte flytninger til kommunen, og dels ved en efterfølgende kontrol af registrerede flytninger til kommunen.
- Fokus på sygemeldte selvstændige. Kontrolenheden har ekstra fokus på at kontrollere, hvorvidt sygemeldte selvstændige ikke driver virksomhed under deres sygemelding. Se en nærmere redegørelse i bilag 1.
- Samarbejde med både interne og eksterne parter i sager, hvor der er mistanke om, at rockere og bandemedlemmer uretmæssigt modtager offentlige ydelser.
- En effektiv kontrolindsats forudsætter, at der eksisterer et velfungerende samarbejde internt i kommunen. Derfor har Kontrolenheden siden 2016 besøgt de relevante faggrupper i Jobcenteret og Ydelsesafdelingen for at udbrede kendskabet til Kontrolenhedens arbejde og synliggøre hvilken undren, der kan ligge til grund for kontrolsager. Samarbejdet har betydet, at Kontrolenheden har oplevet en stigning i antallet af interne henvendelser. Halvdelen af de afsluttede kontrolsager og over 60 procent af den samlede effekt kan henføres fra sager opstået internt i kommunen.

En forlængelse af stillingerne giver mulighed for, at Kontrolenheden fremadrettet kan opretholde det nuværende kontroltryk og opnå resultater tilsvarende de seneste år. Forlængelse og om mulig permanentgørelse er nødvendig i forhold til kunne leve op til de af regeringen vedtagne beskæftigelsespolitiske mål.

Økonomi

En fortsat styrkelse af Kontrolenheden/Folkeregistret i form af en forlængelse af to årsværk medfører merudgifter på 600.000 kroner fra 2019 og 1,2 millioner kroner årligt fra 2020 og frem. Styrkelsen forventes at have en positiv effekt på kommunens økonomi i form af fremtidige besparelser.

Ved en bopælsregistrering i Frederiksberg Kommune overtager kommunen alle de sociale forpligtigelser, herunder udbetalinger af diverse ydelser. Styrkelsen vil således sikre, at kontrolindsatsen på CPR-området kan fastholdes i 2019 og fremefter. Styrkelsen vil ligeledes mindske risikoen for, at kommunen påtager sig en udgift, som rettelig henhører under en anden kommune.

En forlængelse og på sigt en eventuel permanentgørelse giver mulighed for, at Kontrolenheden også fremadrettet kan opretholde det nuværende kontroltryk og opnå resultater tilsvarende de seneste år i form af netto mindreudgifter for kommunen.

Da der er tale om overførselsindkomst, vil det udelukkende være investeringen, der påvirker kommunens serviceramme.

Såfremt de 2 årsværk ikke fastansættes eller forlænges, vil det medføre højere udgifter for kommunen på cirka 2,4 millioner kroner. De to stillinger udløber de henholdsvis den 31. december 2018 og 31. december 2019, medmindre de forlænges eller gøres permanente.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten 13. august 2018

Historik

Magistraten den 28. maj 2018, pkt. 172:

Magistraten udsatte sagen.

Magistraten den 4. juni 2018, pkt 187

Magistraten udsatte sagen

Punkt 226: Opfølgning på Intro-seminar (§17, stk. 4-udvalg)

00.22.02-A00-1-17

Resume

På Kommunalbestyrelsens intro-seminar den 26. og 27. januar 2018 var der workshops/gruppearbejde om medlemmernes arbejdsvilkår. På mødet den 5. marts 2018 blev en redegørelse drøftet, som blev taget til efterretning, idet det konkret bl.a. blev tiltrådt, at forvaltningen skulle udarbejde oplæg til temamøde om § 17, stk.4-udvalg. Serviceområdet har udarbejdet et oplæg på dette grundlag.

Beslutning

Magistraten tog redegørelsen til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om at komme med et oplæg, til foråret, til et møde i Kommunalbestyrelsen om §17, stk 4-udvalg, også baseret på erfaringerne fra Hospitalsgrundsudvalget.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at redegørelsen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Magistraten tog den 5. marts 2018 en redegørelse til efterretning om opfølgning på intro-seminaret, idet følgende konkret blev tiltrådt, at øvrige interesserede kommunalbestyrelsesmedlemmer udover de respektive udvalgsmedlemmer og gruppeformænd kan meddele Juridisk Afdeling pr. mail, hvis de ønsker at modtage kopi af KBS-svar som medlemmer af Kommunalbestyrelsen, og at forvaltningen udarbejder et oplæg til et temamøde om § 17, stk. 4-udvalg.

I det følgende præsenteres forvaltningens overvejelser om § 17-4 udvalg, idet ordningen med udvidet adgang til KBS-svar er blevet etableret.

Siden behandlingen af sagen den 5.marts 2018 er der nedsat et § 17, stk.4. udvalg om Hospitalsgrunden, som består af 11 medlemmer fra Kommunalbestyrelsen, og som forventes at få en omfattende mødevirksomhed, dels formelle møder i udvalget, men også særlige sessions med byudviklingsekspertes, studieture og- besøg og længere sammenhængende workshops samt særlige mødeaktiviteter i eksisterende mødefora fx. Slotskredsen, jf. mødeark til Kommunalbestyrelsen den 23. april 2018.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse har herefter p.t. nedsat fire 17-4 udvalg, idet der foruden udvalget om Hospitalsgrunden er nedsat Erhvervsrådet, Legatudvalget og Mønsterbryderudvalget.

Som anført nedenfor har forvaltningen forstået de politiske drøftelser således, at for mange 17-4-udvalg opleves som problematisk, fordi arbejdet kan være ressourcekrævende, og at fagudvalgene afkobles fra emner, der hører under udvalgets ressort.

Nye 17-4 udvalg må vurderes at være mest oplagt ved tværgående midlertidige projekter, som f.eks. udviklingen af Hospitalsgrunden eller ved særlige opgaver, hvor ekstern repræsentation/bistand er nødvendig eller hensigtsmæssig. Yderligere 17-4 udvalg vil vanskeliggøre mødeplanlægningen, og gøre det vanskeligere fortsat alene at afvikle udvalgs møder om mandagen, som ellers generelt anses som en effektiv kommunal mødeform under hensyn til civilt arbejde, privatliv og andre hverv.

På den baggrund og yderligere aktualiseret af nedsættelsen af udvalget om Hospitalsgrunden, er det forvaltningens anbefaling, at de fremsatte forslag om nedsættelse af yderligere 17-4 udvalg, jf. nedenfor sættes i bero, medmindre de konkret af forslagsstilleren ønskes realitetsbehandlet.

Såfremt Magistraten fortsat vurderer, at der er behov for et ekstraordinært temamøde i Kommunalbestyrelsen om 17-4 udvalg foreslås det, at forvaltningen indbyder en politiker og en forvaltningsdirektør fra en eller to kommuner i hovedstadsområdet, der har alsidige erfaringer med arbejdet i 17-4 udvalg.

Sagsfremstilling til Magistratens møde den 5.marts 2018:

På Kommunalbestyrelsens intro-seminar den 26. og 27. januar 2018 var der workshops/gruppearbejde om medlemmernes arbejdsvilkår. En række temaer blev drøftet, og forvaltningen vil med denne sag samle op på gruppearbejdet og præsentere forslag til opfølgning.

Gruppearbejdet lørdag formiddag var opdelt i tre temaer, så alle fire grupper fik lejlighed til at drøfte de samme tre temaer.

Temaerne var:

- Arbejdet som kommunalbestyrelsesmedlem
- Fordele og ulemper ved 17- 4 udvalg
- Værdien af mandagsmødeordningen

Der henvises til vedlagte opsamlingsnotat udarbejdet umiddelbart efter seminaret.

Arbejdet som kommunalbestyrelsesmedlem

Der blev drøftet flere emner indenfor temaet. Emnet forligskredse blev rejst. Forligskredse er uofficielle møder aftalt i politisk regi. Forligskredse er derfor ikke reguleret i styrelsesloven, der forudsætter, at drøftelser og beslutninger træffes i de formelle juridiske organer. Der kan derfor ikke træffes juridisk bindende beslutninger på forligskredsmøder. Hvis forvaltningen producerer materiale til møder i forligskredsene, er dette materiale efter reglerne om sagsindsigt i styrelsesloven tilgængelig for andre medlemmer af Kommunalbestyrelsen, der anmoder herom. Forligskredse anvendes på flere områder i kommunen, bl.a. på plejeboligområdet, skoleområdet og parkeringsområdet mv.

Som supplement til forligskredsmøder kan peges på, at der kan holdes temamøder m.v. i udvalgsregi. Her kan der være en mere fri og indledende drøftelse og afprøves ideer, inden der udformes forslag til beslutning. Det er ligeledes muligt at holde temamøder med flere udvalg.

En anden problemstilling, som blev rejst, er adgangen til at få en sag udsat i udvalget. Det er op til det enkelte udvalg at beslutte, om en given sag skal udsættes. I overvejelserne må dog indgå, om sagen er hastende og relevansen af uafklarede spørgsmål.

Om problemstillingen med de stående udvalgs indflydelse på budgetforslaget henvises der til den tidligere vedtagne tidsplan for budgetarbejdet, jf. sag nr. 3 fra Magistratens møde den 15. januar 2018.

Magistraten godkendte her direktionens tidsplan for økonomiarbejdet, herunder at en orientering forelægges fagudvalgene og Magistraten den 7. maj 2018. <https://www.frederiksberg.dk/referat-til-modet-i-magistraten2018-21-den-15-januar-2018-kl-1700-i-udvalgsvaerelse-1>.

Om spørgsmålet om sekretariatsmæssig bistand til Kommunalbestyrelsens medlemmer peges på, at Kommunalbestyrelsen har iværksat KBS-ordningen, jf. beslutning fra 2010, som benyttes flittigt af Kommunalbestyrelsens medlemmer. I 2017 svarede forvaltningen således på 126 spørgsmål.

Forvaltningen er altid behjælpelig med relevant og praktisk bistand til kommunalbestyrelsesmedlemmerne, og der er mulighed for yderligere bistand efter styrelseslovens § 16, stk. 11, såfremt bistanden har en nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, der varetages i forbindelse med hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Yderligere bistand kræver konkret beslutning i Kommunalbestyrelsen og yderligere ressourcer.

Svarene på KBS-spørgsmål bliver i dag sendt i kopi til de relevante udvalg og de gruppeformænd, der ikke via udvalgspost modtager svaret. Forvaltningen kan foreslå, at generelt interesserede kommunalbestyrelsesmedlemmer tilmelder sig en kopiordning i Juridisk Afdeling pr. mail.

Forvaltningen vil sørge for, at alle kommunalbestyrelsesmedlemmer fremover får kopi af udsendte pressemeddelelser.

Endelig om den rejste problemstilling om forbedring af søgefunktionen i "Prepare" henvises til den orientering, der blev forelagt som meddelelsespunkt på Magistratens møde den 19. februar.

Fordele og ulemper ved 17-4 udvalg

Generelt om 17-4 udvalg henvises der til tidligere forvaltningsnotat fra sommeren 2017, som vedhæftes.

Forvaltningen forstår drøftelserne om 17-4 udvalg således, at det opleves også, at for mange 17-4 udvalg kan være problematisk, fordi arbejdet kan være ressourcekrævende, og at fagudvalgene afkobles fra emner, der hører under

udvalgets ressort. For tiden har Frederiksberg Kommunalbestyrelse nedsat tre 17-4 udvalg: Legatudvalget, Erhvervsrådet og Mønsterbryderudvalget. Yderligere kan ét 17-4 udvalg om Hospitalsgrunden forventes nedsat i løbet af 2018.

På baggrund af drøftelserne foreslås det, at forslagene om nedsættelse af yderligere 17-4 udvalg sættes i bero. Forslagene om nedsættelse af Smart City-udvalg, It- og afbureaukratiseringsudvalg, Erhvervs- og turismeudvalg, Uddannelsesudvalg, Bevæg dig for Livet-udvalg sættes derfor i bero indtil videre og betragtes som behandlet, medmindre de konkret af forslagsstillerne ønskes realitetsbehandlet.

Mønsterbryderudvalget udløber den 31. december 2018, idet der alene er afsat midler til udvalget frem til udgangen af 2018, medmindre der træffes anden beslutning af Kommunalbestyrelsen.

Mandagsmødeordningen

Der ses at være generel tilfredshed blandt kommunalbestyrelsesmedlemmerne med mandagsmødeordningen - også set i forhold til civilt arbejde, privatliv og andre hverv. Der synes at være bred enighed om, at det er en effektiv og hensigtsmæssig mødeform.

Forvaltningen vil være ekstra opmærksom på at friholde tiden fra kl. 16-17 på udvalgsmandage og fra kl. 17-18 på kommunalbestyrelsesmandage til gruppemøderne.

Om evaluering af seminaret

Der er modtaget 11 evalueringer af seminaret fra de 19 deltagere. 1 respondent har dog kun besvaret 2 spørgsmål, så til de fleste spørgsmål foreligger der 10 svar.

Til spørgsmålet om introseminaret levede op til forventningerne generelt, har 90 % svaret i høj grad.

Der ses betydelig tilfredshed med oplæg og øvelser. Især kan fremhæves, at der var fuld tilfredshed med Sebastian Dorset som facilitator. Af modtagne kommentarer kan nævnes, at der dog savnes mere tid til øvelser/faglige drøftelser, men at det sociale indhold var godt.

De modtagne svar vil indgå i forvaltningens fremtidige tilrettelæggelse af seminarer for Kommunalbestyrelsens medlemmer.

Evalueringsrapporten vedlægges.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 5. marts 2018, Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Magistraten den 5. marts 2018, pkt. 87:

Magistraten tog redegørelsen om opfølgning på Intro-seminaret til efterretning, idet det konkret blev tiltrådt:

- at øvrige interesserede kommunalbestyrelsesmedlemmer udover de respektive udvalgsmedlemmer og gruppeformænd kan meddele Juridisk Afdeling pr. mail, hvis de ønsker at modtage kopi af KBS-svar som medlemmer af Kommunalbestyrelsen, og
- at forvaltningen udarbejder et oplæg til et temamøde om § 17, stk. 4-udvalg.

Indstilling 5. marts 2018, pkt. 87:

Direktionen indstiller, at redegørelsen om opfølgning på Intro-seminaret tages til efterretning, idet det konkret indstilles:

- at øvrige interesserede kommunalbestyrelsesmedlemmer udover de respektive udvalgsmedlemmer og gruppeformænd kan meddele Juridisk Afdeling pr. mail, hvis de ønsker at modtage kopi af KBS-svar som medlemmer af Kommunalbestyrelsen, og
- at beslutningsforslagene om nedsættelse af yderligere § 17, stk. 4-udvalg betragtes som behandlet.

Bilag

Notat om § 17, stk. 4-udvalg

Punkt 227: Forslag til beslutning fra rådmændene Balder Mørk Andersen, Lone Loklindt, Laura Lindahl og Mette Bram, 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen om ansættelse af borgerrådgiver

00.00.00-A21-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsen oversendte den 14. maj 2018 et beslutningsforslag om ansættelse af en borgerrådgiver i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2019. Forvaltningen har i sagsfremstillingen nærmere overvejet behovet og redegjort for retsgrundlaget.

Beslutning

Magistraten oversendte beslutningsforslaget til budgetdrøftelserne for budget 2019, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for, hvorfor økonomien var mindre end i et tidligere oplæg fra forvaltningen.

Beslutningsforslaget anses herefter som behandlet i budgetdrøftelserne.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at beslutningsforslaget oversendes til budgetdrøftelserne for budget 2019.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 14. maj 2018 et beslutningsforslag fra rådmændene Balder Mørk Andersen, Lone Loklindt, Laura Lindahl og Mette Bram, 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen om ansættelse af borgerrådgiver.

Forslaget blev oversendt til Magistraten.

Beslutningsforslaget har denne ordlyd:

"Det foreslås, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2019 beslutter, at prioritere ansættelsen af en borgerrådgiver med sekretariatsbistand, evt. i samarbejde med andre.

Begrundelse:

For en del borgere kan det være en udfordring at navigere i det kommunale system. Man kan sige, at desto flere ressourcer man har, desto nemmere vil det være at få svar på sine spørgsmål, at forstå en afgørelse eller klage over samme. I flere andre kommuner har man taget konsekvensen af dette og ansat en borgerrådgiver til at varetage den slags borgerhenvendelser og vejlede i forhold til, hvilket skridt borgeren bør tage i sin sag. En borgerrådgiver er uafhængig af forvaltningen og kan således agere som en uvildig repræsentant, der styrker borgernes retssikkerhed. Forslagsstillerne mener, at der i forbindelse med budget 2019 skal findes finansiering til ansættelse af en borgerrådgiver med passende sekretariatsbetjening. Det kan evt. ske i samarbejde med andre."

Forvaltningens bemærkninger

Flere af landets kommuner (ca. 40 kommuner) har gennem de senere år oprettet borgerrådgiverfunktioner, som en særlig funktion uden for den normale kommunale administration. Hjemmelsgrundlaget for funktionen er styrelseslovens § 65 e, som trådte i kraft den 1. juli 2009:

"§ 65 e. Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om oprettelse af en borgerrådgiverfunktion, der ikke henhører under de stående udvalgs eller økonomiudvalgets umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender. Lederen af borgerrådgiverfunktionen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Økonomiudvalget skal, for så vidt angår borgerrådgiverfunktionen, varetage de opgaver, som økonomiudvalget er tillagt efter § 18, stk. 2-4, § 37 og § 45, stk. 1 og 2.

Stk. 3. Borgerrådgiverfunktionen henhører ikke under borgmesterens øverste daglige ledelse af kommunens administration.

Stk. 4. Borgerrådgiverfunktionen kan kun varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse, hvis kommunen styres efter reglerne i § 64 a, § 64 b, § 65, § 65 a eller flere af de nævnte bestemmelser."

Bestemmelsen giver hjemmel til at oprette borgerrådgiverfunktion, som ikke henhører under økonomiudvalget eller de stående udvalgs umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender.

En sådan borgerrådgiverfunktion administreres direkte af kommunalbestyrelsen og således uafhængig af den kommunale forvaltning og borgmesteren øverste daglige ledelse af forvaltningen, men refererer direkte til Kommunalbestyrelsen. En

beslutning om oprettelse af funktionen som borgerrådgiver kræver ændring af styrelsesvedtægten efter de almindelige regler i styrelseslovens § 2 - to behandlinger med mindst 6 dages mellemrum.

Som eksempel på en konkret bestemmelse kan nævnes Hvidovre Kommunes styrelsesvedtægt:

"Borgerrådgiver

§ 19

Direkte under Kommunalbestyrelsens myndighed etableres en borgerrådgiverfunktion, jf. styrelseslovens § 65e.

Stk. 2 Borgerrådgiveren skal yde vejledning og rådgivning til borgerne inden for de af Kommunalbestyrelsen fastsatte rammer herfor og skal bistå Kommunalbestyrelsen med dettes tilsyn med kommunens administration.

Stk. 3 Kommunalbestyrelsen ansætter og afskediger borgerrådgiveren og fastsætter nærmere regler for borgerrådgiverens virksomhed."

Af den kommenterede styrelseslov, jf. side 595, fremgår følgende generelle om funktionens opgaver:

"Borgerrådgiverfunktionens opgaver vil efter § 65 e, stk. 4, inden for de angivne rammer kunne falde i to dele, der fremgår af bestemmelsen. Den ene del er rådgivning og vejledning af borgere, der retter henvendelse til kommunen, herunder at hjælpe borgeren videre i klagesystemet. Den anden del er tilsyn med at kommunens øvrige administration varetager deres opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, god forvaltningsskik, de af kommunalbestyrelsen og udvalgene fastsatte retningslinjer og i øvrigt på en hensigtsmæssig måde."

Borgerrådgiveren kan ikke som led i sit tilsyn med den kommunale opgavevaretagelse gribe ind i denne, f.eks. ved at ændre en afgørelse eller varetage opgaver, der er henlagt til andre myndigheder, som f.eks. rekursager, jf. kommentaren, side 595.

Det vil være op til den enkelte kommunalbestyrelse, hvordan den vil benævne sin borgerrådgiverfunktion, herunder om den skal benævnes borgerrådgiver eller noget andet. Dog følger det af § 30 i lov om Folketingets Ombudsmand, at betegnelsen ombudsmand eller anden betegnelse, der er egnet til forveksling hermed, ikke må benyttes, jf. kommenteret styrelseslov, side 593.

En nærmere analyse af de forskellige borgerrådgiverfunktioner i landets kommuner vil sandsynligvis afdække en række forskelle i grundlaget for virksomheden, men også i den praktiske udførelse.

F.eks. er Københavns Kommunes borgerrådgiver beføjet til udover at behandle klager mv. til at tage sager op af egen drift, og har også en vis intern undervisningsvirksomhed. I Lejre Kommune er det en opgave for borgerrådgiveren at mægle mellem forvaltning og borger, men denne kan også være bisidder for borgeren, hvis der er behov for det. I Hvidovre Kommune er det direkte fastsat i vedtægten for borgerrådgiveren, at denne er uvildig og ikke kan være bisidder for borgerne eller bistå forvaltningen i konkrete sager.

Fælles for de forskellige funktioner synes dog at være, at borgerrådgiveren ikke kan behandle klager over politiske beslutninger som f.eks. serviceniveau eller over ansættelsesforhold i kommunen.

Det bemærkes, at der tidligere i Frederiksberg Kommune har været overvejelser om en borgerrådgiverfunktion/borgervejlederfunktion. I forbindelse med budgetforhandlingerne i 2009 blev det vedtaget, at der skulle afsættes 500.000 kr. til en sådan rådgivnings- og vejledningsfunktion. Senere blev det besluttet politisk at anvende beløbet som kompenserende besparelser ved en sparerunde som følge af administrativt merforbrug efter organisationsændringer og ombygninger i 2009-10. Stillingen som borgervejleder (borgerrådgiver) blev derfor opløst eller besat.

Det er vanskeligt at vurdere behovet for en sådan funktion på forhånd i Frederiksberg Kommune.

Nogle af de henvendelser, som i dag går til borgmesteren, kommunaldirektøren og andre direktører mv., vil sandsynligvis fremover i givet fald gå til borgerrådgiveren, men selve eksistensen af et nyt klageorgan vil forventeligt også føre til helt nye klager.

Borgerrådgiveren kan være med til at fremme dialogen mellem borgere og forvaltning. De enkelte funktioner for borgerrådgiveren skal i givet fald nærmere beskrives,

Et realistisk bud på udgifter til en egentlig borgerrådgiverfunktion vil i 2019-niveau være ca. 1 mio.kr. (jurist og mindre sekretariatsmæssig bistand). Der er tale om en administrativ merudgift.

Økonomi

Udgiften til en borgerrådgiver skønnes til ca. 1 mio. kr. årligt. Fordelingen ventes at være ca. 750.000 kr. i løn til borgerrådgiveren og ca. 250 000 kr. til sekretariatsmæssig bistand.

Borgmesterpåtegning

Intet

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Punkt 228: Juleudsmykning på Frederiksberg

24.00.00-A00-7-18

Resume

I forbindelse med vedtagelsen af handlingskataloget 2018 for Erhvervsstrategien den 16. april 2018 anmodede Magistraten forvaltningen om en sag om juleudsmykning.

Anledningen er, at Frederiksberg Erhverv har opsagt aftalen med Frederiksberg Kommune, som bl.a. omfatter julebelysningen på byens handelsveje.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om en dialog, hvor Frederiksberg Erhverv inviteres til at bidrage økonomisk til juleudsmykningen samt redegøre for, hvordan opgaven kan udbydes til en privat leverandør som en leasingmodel. Desuden ønskes en model belyst, hvor der fokuseres på de offentlige pladser samt en model, hvor julemarkedet gøres mere tilgængeligt. Økonomien i løsningerne ønskes uddybet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Magistraten godkender forslag til håndtering af juleudsmykning på Frederiksberg fra 2019 (model 2).

Sagsfremstilling

Magistraten bad den 16. april 2018 forvaltningen om at udarbejde en sag om juleudsmykning i forbindelse med behandlingen af Erhvervshandlingskataloget for 2018.

Nuværende ordning

Det er Frederiksberg Erhverv, som i dag står for juleudsmykningen i form af ophængningen af juleguirlander. Frederiksberg Kommune yder i dag et tilskud til denne opgave i form af et årligt bidrag på 700.000 kr., som er beskrevet i en særskilt aftale (bilag 1). Tilskuddet dækker flere aktiviteter. Nedenfor er det angivet i parentes, hvor stor en andel af tilskuddet, som Frederiksberg Kommune oprindeligt selv brugte på opgaven. Det bemærkes dog, at Frederiksberg Erhverv har kunnet omdisponere forbruget siden:

- Aktiviteter under FRBDAGE, der vedrører erhvervslivet på Frederiksberg (10 pct.)
- Juleudsmykningen på de vigtigste handelsveje, herunder opbevaring, opsætning, nedtagning samt løbende vedligeholdelse af guirlanderne (16 pct.)
- Afholdelse af julemarked (33 pct.)
- Administration af de tre aktiviteter (41 pct.)

Frederiksberg Erhverv har i marts 2018 opsagt aftalen med udgangen af 2018. Det betyder, at Frederiksberg Erhverv kun er ansvarlig for juleguirlanderne til og med 2018. Hvis der ikke findes en alternativ løsning, vil der således fra og med julen 2019 ikke længere være nogen, som er ansvarlig for, at der hænger juleguirlander på Frederiksberg.

Frederiksberg Erhverv har over for forvaltningen oplyst, at baggrunden for opsigelsen af aftalen med kommunen bl.a. er, at foreningen - trods en stor indsats - ser en svigtende opbakning hos den enkelte handlende til at bidrage til juleudsmykningen. Foreningen vurderer, at den indsats, der skal lægges i at indhente bidragene, ikke længere står mål med bidraget. Dertil kommer, at guirlanderne trænger til grundlæggende vedligeholdelse, som vil være en betydelig økonomisk udfordring.

Denne udvikling er sket over flere år. Og status er, at kun 75 ud af 120 kæder var i brug i 2017, og Frederiksberg Erhverv forventer, at der kommer endnu færre guirlander op i 2018.

De nuværende guirlander - på nær 13 kæder, der tilhører butikkerne på Peter Bangs Vej, ejes af Frederiksberg Kommune, men er permanent udlånt til Frederiksberg Erhverv. Kæderne er afskrevet i 2020, hvor de skulle være overdraget til Frederiksberg Erhverv i henhold til aftalen. I 2017 gav Frederiksberg Kommune et engangstilskud på 60.000 kr. til reparation af guirlanderne.

Udgifterne til opsætning af de 75 guirlander i 2017 var i alt 330.000 kr. Beløbet inkluderer reparationer og overhead til Frederiksberg Erhverv. De handlende bidrog med 158.000 kr., men, jf. ovenfor, var det meget ressourcekrævende for

Frederiksberg Erhverv at indhente disse bidrag.

I de senere år er der opsat stikkontakter af Frederiksberg Erhverv, så kæderne umiddelbart kan tilsluttes, hvilket letter arbejdet betydeligt. Strømmen til kæderne har hidtil været finansieret som en donation af Frederiksberg Forsyning.

Modeller for juleudsmykningen fra 2019

Da Frederiksberg Erhverv fra 2019 ikke længere kan stå for guirlanderne, har forvaltningen set på forskellige modeller for fremtidens juleudsmykning på Frederiksberg.

Det er forvaltningens vurdering, at der fortsat er et stort ønske fra detailhandlen om at have julebelysning og gerne af højere kvalitet og gennem alle de mørke måneder. Forvaltningen vurderer også, at den grundlæggende udfordring er, at incitamentet for den enkelte handlende til at bidrage til et "kollektivt gode" som juleguirlander, er begrænset. Frederiksberg Erhverv har tilkendegivet over for forvaltningen, at foreningen foretrækker, at Frederiksberg Kommune overtager opgaven. Foreningen er dog ikke afvisende over for fortsat at stå for ordningen, hvis Frederiksberg Kommune løser den grundlæggende økonomiske udfordring.

Forvaltningen har på den baggrund set på to mulige modeller for fremtidens juleguirlander på Frederiksberg.

Model 1: Videreførelse af den eksisterende belysning (herunder behov for reovering og opdatering).

Prisen på opsætning, nedtagning og almindelig vedligehold af de nuværende guirlander er 325.000 kr. årligt. Da kæderne skal udskiftes i 2020, har Frederiksberg Erhverv indhentet et tilbud på en total reovering af alle 120 guirlander på knap 900.000 kr. Guirlanderne vil i denne model fortsætte med det nuværende ældre udtryk og dermed fortsat ikke kunne bruges i længere tid end de egentlige julemåneder. Begge priser kan gradueres, alt efter hvor mange kæder, der sættes op/reoveres. Ligesom arbejdet med reovering kan deles op over flere år.

Model 2: Ny juleudsmykning

Det kan være muligt at få andre private leverandører til at stå for op- og nedtagning, opbevaring og løbende reparation, som det kendes i mange danske byer, herunder København, Gentofte og på Værnedamsvej. Disse steder er det dog de lokale handelsstandsforeninger, som står for aftalen med den private leverandør.

Forvaltningen har for at kvalificere denne indstilling fået et prisoverslag fra Danmarks største leverandører af juleguirlander.

Med 120 guirlander vil anskaffelsesprisen for de dyreste være 1.320.000 kr. og knap 528.000 kr. for de mest simple, som er spinkle lyskæder. Dertil kommer en årlig driftsomkostning på 250.000 kr. for de dyreste, og 120.000 kr. for de billigste. Altså en udgift i år 1 på 1.570.000 kr., og 250.000 kr. fremadrettet i årlig drift for den dyreste løsning. Mens den billigste vil koste 648.000 i år 1, og 120.000 kr. fremadrettet i årlig drift for den billigste løsning. Der er flere andre muligheder imellem den dyreste og den billigste løsning alt efter de konkrete ønsker til udsmykning. Det vil også være muligt at dele anskaffelsesprisen over flere år og/eller indkøbe færre guirlander.

Hvis der vælges en ekstern leverandør, vil det have den fordel, at udsmykningen kunne tænkes udover julemåneden og dække hele den mørke tid f.eks. fra den 1. november til den 15. februar, hvor det med få greb vil være muligt uden for selve julemåneden at skabe et mere vinteragtigt udtryk, hvormed detailhandlens ønsker kunne imødekommes.

Forslag til model

Det er en politisk vurdering, om finansiering/opsætning af juleguirlander er en kommunal opgave eller ej, og om detailhandlen bør bidrage eller ej.

Men for at sikre en fortsat juleudsmykning foreslår forvaltningen, at der arbejdes videre med model 2, hvor opgaven udbydes til private leverandører af Frederiksberg Kommune. Målet er at sikre en flot juleudsmykning, hvor Frederiksbergs handelsstrøg kan konkurrere med andre byer.

Økonomi

De samlede udgifter til anskaffelse og årlig drift forudsættes finansieret gennem tilskuddet til Frederiksberg Erhverv på 700.000 kr., som bortfalder. Dertil kommer udgiften til strøm, som p.t. er doneret af Frederiksberg Forsyning.

Finansieringsmodellen vil indebære, at anskaffelsen af de nye juleguirlander forventelig sker over flere år, afhængig af resultatet af udbuddet. Opgaven vil i et sådant scenarie blive delt op, så opgradering, udskiftning og nyanskaffelser af kæder sker løbende over en periode på flere år.

Forvaltningen gør samtidigt opmærksom på, at de aktiviteter, som foreningen har udført for Frederiksberg Kommune (julemarked, Frederiksbergdage og foreningens drift) så ikke længere vil kunne finansieres. Det gælder ikke mindst den erhvervsrettede del af Frederiksbergdagene, som forvaltningen vurderer har været i en positiv udvikling - ikke mindst takket være en stor indsats fra Frederiksberg Erhverv.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Bilag

BILAG 1 - Samarbejdsaftale 2016 med Frb. Erhverv

Punkt 229: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick om produktion af en "Frederiksbergnål"

00.00.00-A50-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick har fremsat et beslutningsforslag om produktion af en "Frederiksbergnål" forstået på den måde, at det besluttet at undersøge business casen i at få lavet en eller flere udgaver af en lokalt produceret "Frederiksbergnål", som kan understøtte byens branding, styrke borgernes engagement i brandingprocessen og genere et overskud til byens frivillige arbejde. I det følgende redegøres der for forvaltningens overvejelser om beslutningsforslaget.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at uddybe økonomien.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes som konkret skitseret af forvaltningen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick stillede den 23. april 2018 i Kommunalbestyrelsen følgende beslutningsforslag:

"Frederiksberg Kommune bør undersøge business casen i at få lavet en eller flere udgaver af en lokalt produceret "Frederiksbergnål", som kan understøtte byens branding, styrke borgernes engagement i brandingprocessen og generere et overskud til byens frivillige arbejde.

Business casen for en sådan nål bør indeholde en analyse og vurdering af konceptets brandingværdi og match i.f.t. eksisterende brandinginitiativer, priser for produktion og udvikling, rimelige salgspriser, overslag på forskellige salgs- og markedsføringskanaler og et katalog over mulige frivilligindsatser, som kunne blive begunstiget af et overskud fra salget. Begrundelse:

Flere kommuner, f.eks. Ballerup, har fået designet en lille pin/nål med kommunens byvåben, som f.eks. kommunalbestyrelsesmedlemmer får udleveret, og som således kan bidrage til at brande kommunen udadtil og indadtil. Inspireret af "Ballerupnålen" har jeg haft en uforpligtende indledende ideudveksling med den lokale Guldsmed Dirks, som vandt Frederiksberg Kommunes Erhvervspris tilbage i 2010. De har bekræftet, at det rent håndværksmæssigt vil være muligt med afsæt i byvåbnet at lave en lokal høj kvalitets Frederiksberg version med afsæt i en stiliseret fortolkning af Frederiksbergs noget mere detaljerede byvåben. Guldsmed Dirks har ligeledes tilkendegivet en positiv interesse i at medvirke til at afprøve den kommercielle ide i en sådan nål, som med frederiksbergborgerne som primær målgruppe giver mulighed for i smykkeform at skilte med sit tilhørsforhold til byen og derved blive bærer og formidler af byens brand. En del af overskuddet fra en sådan lokalt produceret nål, som bærer byens brand ud i både det lokale byrum og omverdenen, kunne med fordel doneres til f.eks. udvalgte dele af frivillighedsindsatsen i byen, hvilket yderligere ville underbygge fortællingen om Frederiksberg og styrke nålens popularitet.

Nålen kunne ligeledes tænkes at finde anvendelse som gave til jubilarer, prominente officielle gæster o.l., og/eller anvendes som gave til kommunalbestyrelsesmedlemmer ved tiltrædelse eller udtrædelse. Nålen kan evt. dels udarbejdes i to prisklasser afhængig af f.eks. brugen af ædelmetal (f.eks. guldkrone) Ideen er selvsagt at skabe et attraktivt lokalt forankret produkt, hvor bybranding, borgerengagement og foreningsliv og frivillighed opmuntres og understøttes af Frederiksberg Kommune via en produktion og salg- og markedsføring, som samtidig giver Frederiksberg Kommune et højt return on investment."

Beslutningsforslaget blev oversendt til Magistraten.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen har været i kontakt med Ballerup Kommune. Ballerup Kommune har i en årrække haft en nål, som mest anvendes til repræsentative formål af politikere og embedsmænd. Nålen bruges alene af kommunen, og kommunens borgere kan ikke erhverve den. Nålen har også været brugt ved venskabsbybesøg mv., hvor de udenlandske værter/gæster ofte har modtaget en "Ballerupnål".

En nål som brand for en organisation kendes mest fra foreningsverdenen som et synligt tegn/symbol for foreningen, f.eks. velgørende foreninger som Rotary og Lions Club, men også fra idrætsverdenen. F.eks. er Danmarks Idræts Forbunds ærestegn (en nål), som gives til

"A. Danske statsborgere, der har ydet dansk idræt særlige og betydningsfulde tjenester, eller b) som har gjort sig særlig fortjent af Danmarks Idrætsforbund, f.eks. gennem mange års uegennyttige arbejde inden for hovedforbund, specialforbund, lokalforbund og foreninger. B. Udlændinge, som man i særlige tilfælde ønsker at hædre som tak for idrætslig indsats, der har været af største betydning for dansk idræt."

FIU har en tilsvarende nål.

Frederiksberg Kommune har også en ældre "Frederiksberg-nål", som har været brugt til repræsentative formål, men som gennem de senere år sjældent er blevet brugt. Det er ikke forvaltningen bekendt i hvilket omfang andre af landets kommuner bruger en "kommune-nål."

Af den kommenterede styrelseslov, side 64, følgende om brug af kommunevåben:

"En kommunalbestyrelse kan ikke tillade en kommerciel anvendelse af kommunens våben, f.eks. på porcelænsplatter, nøgleringe eller T-shirts. Derimod kan kommunen selv lade fremstille sådanne effekter med kommunens våben med henblik på byjubilæer, kommunale arrangementer mv."

På den baggrund kan kommunen indgå i samarbejde med en guldsmed om en kommunal "Frederiksberg-nål" til brug for officielle kommunale formål, f.eks., til repræsentative formål, herunder at den uddeles til medlemmer af kommunalbestyrelsen samt til medarbejdere ved jubilæer mv.

I givet fald foreslås det, at der udarbejdes et regelsæt for uddeling af nålen.

Derimod kan det ikke anses for muligt, at nålen produceres kommercielt til byens borgere, idet kommunens byvåben så anvendes kommercielt, jf. oven for. Men det er naturligvis muligt, at kommunen lader nålen producere i flere varianter i f.eks. i en guld og sølv version til eget brug,

Af konkurrencemæssige hensyn og navnlig af hensynet til fair konkurrence, bør der dog indhentes tilbud fra nogle forskellige guldsmede. I første omgang kunne den eksisterende nål uddeles til Kommunalbestyrelsen og der kunne inden for Kommunalbestyrelsens repræsentationskonto afholdes udgifter til indkøb af nye og moderniserede Frederiksberg nåle, som kan anvendes til de nævnte repræsentative formål

Økonomi

Eventuelle udgifter forudsættes afholdt inden for Kommunalbestyrelsens repræsentationskonto.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018 og Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Foto af Frederiksberg-nål

Punkt 230: Ungerådet

00.01.00-A08-2-18

Resume

Den 14. november 2016 besluttede Kommunalbestyrelsen, at Ungerådet skulle fortsætte. Samtidig blev der godkendt enkelte vedtægtsændringer, herunder at nedsætte antallet af medlemmer fra 11 til 7. Det blev samtidig besluttet, at Kommunalbestyrelsen skulle foretage en fornyet evaluering af Ungerådet i sommeren 2018 med henblik på at afgøre, om Ungerådet skal gøres permanent.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Forvaltningen blev anmodet om flere modeller samt økonomi for disse, bl.a. at uddybe en model baseret på en form for "ungeforum" med ungesummit, at aldersgruppen ændres, model som Haderslev Ungeråd m.fl. Forvaltningen blev anmodet om at indhente Ungerådets udtalelse.

Indstilling

Det indstilles, om Ungerådet skal fortsætte i sin nuværende form, ændres til en form for "ungeforum" - herunder om aldersgruppen skal ændres eller om Ungerådet skal nedlægges

Sagsfremstilling

Den 14. november 2016 besluttede Kommunalbestyrelsen, at Ungerådet skulle fortsætte samt godkendte enkelte vedtægtsændringer, herunder at nedsætte antallet af medlemmer fra 11 til 7. Det blev samtidig besluttet, at Kommunalbestyrelsen skulle foretage en fornyet evaluering af Ungerådet inden sommeren 2018 med henblik på at afgøre, hvorvidt Ungerådet skal gøres permanent.

Ungerådets etablering og virke

Kommunalbestyrelsen vedtog med Budget 2014 at etablere et ungeråd. Frederiksberg Kommune ønskede hermed at styrke de unges medindflydelse på udviklingen på Frederiksberg. I efteråret 2014 afholdtes en demokratikonference for unge som en opstart af Ungerådets etablering. Der blev herefter afholdt valg til Ungerådet, hvor der var 19 opstillede, og heraf blev valgt 11 som medlemmer og 8 som suppleanter for en toårig periode. Ungerådet afholdt sit første møde den 9. oktober 2014 og har siden holdt månedlige møder.

Kommunalbestyrelsen besluttede i november 2016 at Ungerådet skulle fortsætte, og der blev forberedt et nyt valg, som skulle afholdes i foråret 2017. Da der efter rekrutteringskampagnen i januar og februar 2017 kun var 8 kandidater, der opstillede, og da der skulle bruges 7 medlemmer og en række suppleanter, blev det forelagt og tiltrådt af Magistraten den 6. marts 2017, at de 8 kandidater udgjorde det nye Ungeråd, og at det planlagte valg ikke afholdtes. Det nye Ungeråd tiltrådte pr. 1. april 2017.

Status på Ungerådets arbejde

Siden Kommunalbestyrelsens seneste behandling af Ungerådet i efteråret 2016, har Ungerådet deltaget i følgende aktiviteter

- Stand på Ungdommens Folkemøde (september 2016 + september 2017)
- Valgforberedelse (januar + februar 2017)
- Rekrutteringsplan (januar + februar 2017)
  - Besøg af skoler, klubber og en infoaften
- Tøjbyttemarked under bispeengen (juni 2017)
- Falkochef (madarrangement) i samarbejde med sundhedscenter på Falkonergårdens Gymnasium (juni 2017)
- Pop up med lacykel til SKAM-præmiere foran Aveny T (september 2017)
- Velkomstmøde for nye borgere (oktober 2016, april 2017, oktober 2017 og april 2018, typisk kun repræsenteret ved sekretariatet)
- Jule- og sommerafslutning (december 2016, juni 2017, december 2017 og juni 2018)

Høringer

- Høringssvar – IDAN undersøgelse (februar 2017)

- Kultur og Fritid bad om Ungerådets input og holdning til, hvad man kan gøre, for at få børn og unge til at dyrke mere idræt.
- Besøg fra Vej og Park ang. input til Ren By kampagne (maj 2017)
  - Input til at gøre kampagne bedre. Hvordan kan man få unge til ikke at smide cigaretter?
- Høring Movia - busruter (februar 2018)

Input på Ungerådsmøderne

- Besøg fra KulturCrew (oktober 2016)
- Besøg af Ungdommens Uddannelsesvejledning (november 2016)
- Besøg fra Rådgivningscenteret ang. misbrugscenter til unge i Frederiksberg Kommune (juni 2017)
- Besøg fra By- og Miljøområdet, orientering om Kommunalplanen 2017 (juni 2017)
- Besøg af Netværk Af Ungdomsråd, der fortalte om andre ungdomsråd. (april 2018)

Ungerådet har desuden købt en ladcykel (januar 2017) til at kunne "poppe op" til arrangementer.

Frafald

Der har siden efteråret 2017 og frem været frafald i Ungerådet, hvilket har haft indflydelse på Ungerådets aktivitetsniveau. Der sker meget i de unges liv i disse år og der er en stor udvikling undervejs. Der er pt. 2 tilbageværende medlemmer ud af de 8 oprindelige og 2 efterfølgende tilkomne medlemmer. Tre medlemmer er stoppet pga. efterskoleophold, udlandsophold og andre undskyldelige grunde

Det er erfaringen - også fra det Ungeråd, der var før det nuværende, at det for de unge er svært i en længere periode fast at prioritere Ungerådet i en travl hverdag, der byder på mange muligheder, fritidsaktiviteter, uddannelse, arbejde og andre tilbud. På grund af de mange muligheder og de unges ønske om at være allesteds nærværende er deres tidsperspektiv og engagement kendetegnet ved at være iderigt og kreativt, men af en "her og nu" karakter og af kortere varighed.

Netværket af Ungdomsråds anbefalinger

I april 2018 havde Ungerådet besøg af paraplyorganisationen Netværk Af Ungdomsråd (NAU) for at fortælle om, hvordan andre ungeråd er organiseret med henblik på mulige løsninger for Frederiksbergs Ungeråd, der tilbagevendende står med den udfordring, at der er for stort frafald til at det "kan løbe rundt".

NAU bemærkede blandt andet:

- At det er en mulighed at starte op med "nemme" arrangementer, der ikke kræver den store planlægning (f.eks. en filmaften)
- At det er en mulighed at udvide aldersgrænsen, da studerende ofte har mere tid, og det giver nogle andre muligheder, f.eks. i forhold til at være ansvarlig for en bar
- At det er vigtigt at gøre sig klart, hvad der er formålet med ungerådet, så der er et klart mål med det (f.eks. at få et ungdomshus, få politisk indflydelse el. lign.)
- At det ved rekruttering er vigtigt at tænke i at spørge direkte – f.eks. prikke til venner – og at hive fat i "frontmovers", f.eks. elevrådsrepræsentanter og andre, der i forvejen engagerer sig
- At det kan være en fordel at opdele i underudvalg, så man f.eks. kan fokusere på at lave events, hvis man ikke interesserer sig for den mere administrative del.
- At NAU har gode erfaringer med, at ungeråd indkalder til en årlig generalforsamling for alle interesserede unge, hvor alle kan være med til at diskutere visioner, og hvor interesserede kan stille op og blive stemt ind i ungerådet, og at der nemt at komme med i løbet af året, hvis det ønskes. NAU bemærkede i den forbindelse, at vedtægterne og valgprocessen i Frederiksbergs Ungeråd virker lidt "tung".

- At der er mulighed for at lave events i samarbejde med andre velfungerende ungeråd, f.eks. Glostrup
- At NAU gerne er behjælpelig med at afholde workshops om rekruttering, gennemgang af vedtægter mv.

NAU henviste til Haderslevs Ungdomsråd (HUR) som et eksempel på en anden måde at organisere sig på. I HUR er der plads til op til 25 medlemmer, der vælges ind for to år på en årlig generalforsamling samt ved løbende supplerung. Af disse er der en mindre gruppe, der tager sig af det administrative (f.eks. høringer) og kontakten til kommunen. Resten er med på friere basis og hjælper til ved events og i arbejdsgrupper. Haderslev Kommune stiller lokale til rådighed, hvor de unge selv har nøgle til. Der er desuden en kontaktperson på rådhuset, der bistår ungdomsrådet med de rette kontakter mv., men der ydes ikke egentlig sekretærbistand.

Ungerådets anbefalinger

Ungerådets fortsættelse har været diskuteret på flere ungerådsmøder, særligt i forlængelse af et større og større frafald. Ungerådet er i den forbindelse og i forlængelse af input fra Netværk Af Ungdomsråd kommet med følgende anbefalinger:

1. Ungerådet "lukkes ned" i sin nuværende form på grund af mangel på medlemmer.
2. Hvis ikke det lukkes ned, foreslås en løsere struktur, f.eks. med en fast gruppe og løsere tilhængere (som i Haderslev)
3. De ting der "giver sig selv" besluttet ved flertalsafgørelse, uanset hvor mange eller få medlemmer, der er til stede. Hvis man ikke møder op, har man ikke indflydelse
4. Et fast sted giver mere fleksibilitet, mere ejerskab og selvstyring. Kontaktperson fra kommunen skal have en mindre fremtrædende rolle end nu.
5. Ungerådet skal starte på en frisk/genstartes.
6. Kendskabet til Ungerådet skal udbredes og aldersgruppen og antallet af medlemmer udvides.

Ungerådet peger på punkt 6 som den vigtigste anbefaling at tage med videre til Kommunalbestyrelsen.

Ungerådsmedlemmerne mener, at de har fået mulighed for indflydelse og ejerskab ved at være med i Ungerådet. Det, at de deltog i budgetmøde har for dem signaleret, at de har ejerskab over deres kommune, hvilket de har værdsat.

Muligheder for fremtiden

1. Ungerådet fortsætter uændret.
  - Dette er ikke umiddelbart en realistisk mulighed, da der ikke er nok tilbageværende medlemmer (pt. 2-3 ud af 7 nødvendige). Erfaringerne fra tidligere viser, at selvom der gennemføres tilbagevendende rekrutteringskampagner, der tiltrækker nye medlemmer, er det ikke tilstrækkeligt til at dække det frafald, der naturligt er i denne aldersgruppe.
2. Ungerådet nedlægges.
  - Det giver mulighed for en tænkepause til overvejelse af, om der reelt er behov for et Ungeråd på Frederiksberg, idet der er andre påvirkningskanaler for de unge. Der kan på et senere tidspunkt nytænkes og oprettes et nyt Ungeråd, hvis behovet på ny opstår.
3. Ungerådet nedlægges og i stedet oprettes en form for "Ungeforum" med en løsere og mere uformel struktur. Altså ikke noget formelt råd.
  - Formål: at give de unge mulighed for fortsat at sætte præg og få indflydelse, men på deres præmisser (bedre muligheder for at "gå til og fra", mindre bureaukratisk og "voksenstyret" og med mere ejerskab for de unge)
  - Det foreslås, at Ungeforum får følgende grundindhold:
    - Der afholdes et årligt møde, hvor alle unge med bopæl på Frederiksberg i aldersgruppen inviteres, og hvor interesserede unge kan melde sig til at være en del af Ungeforum
    - Ungeforum får stillet et fast sted til rådighed, hvor de har mulighed for at mødes på eget initiativ

- Ungeforum har ingen vedtægter, men en kort beskrivelse af formål og retningslinjer, herunder hvordan beslutninger tages (f.eks. ved simpelt flertal af de fremmødte)
- Der tilbydes ikke egentlig sekretærbistand, men tilknyttes i stedet en kontaktperson, som kan være bindeled, hvis Ungeforum har brug for at komme i kontakt med eller få bistand fra forvaltningen. Det foreslås at kommunens ungekonsulent, der i forvejen har kontakten til unge via fælleselevrådet får rollen som kontaktperson.
- Ungeforum vælger på det årlige møde en styregruppe på 3-5 personer, der står for kontakten til og fra rådhuset (f.eks. i forbindelse med høringer)
- Ungeforum får årligt en mindre sum penge (f.eks. 50.000 kr.) stillet til rådighed, som frit kan bruges til aktiviteter så længe det er for og med unge på Frederiksberg. Derudover kan Ungeforum søge om yderligere midler fra en pulje på 50.000 kr. til konkrete og definerede projekter..

4. Aldersgrænsen kan overvejes udvidet fra 14-19 år til 14-22 år

- Fordelene ved en større aldersspredning er, at der er en større gruppe at rekruttere fra, og at de "ældre" unge muligvis har mere tid og lyst til at engagere sig i et Ungeråd/Ungeforum, i modsætning til unge i sen folkeskole- og gymnasiealderen, hvor der ud over afsluttende eksamener også er mange andre nye og tidsslugende muligheder at forholde sig til (skoleskift, nye bekendtskaber etc.). "Ældre" unge er måske også mere tilbøjelige til, interesserede i og har erfaring med at tage ansvar for at lede processer og sikre, at projekter bliver gennemført
- Ulemperne ved en større aldersspredning er, at der kan være stor forskel i interesseområder for en 14-årig ottendeklasses elev og en 22-årig 2. årstuderende. Man risikerer derved, at Ungerådet/Ungeforum bliver uhomogent i interesser, og potentielt at de "ældre" unge tager styringen, så der ikke vil være en lige mulighed for indflydelse blandt medlemmerne. Samtidig har de "ældre" unge måske bedre mulighed for at gøre deres interesser gældende i andre fora (ungdomspolitiske partier, interesseorganisationer osv.), mens der for de yngste unge måske ikke i samme grad er et alternativ til Ungerådet/Ungeforum ud over elevråd.
- NAU har tidligere anbefalet en aldersspredning på maksimum ca. 5 år netop under henvisning til at sikre homogenitet. Nu peger NAU på, at det kan være en fordel med nogle lidt ældre medlemmer, blandt andet fordi studerende ofte har mere tid.

Økonomi

Hvis Ungerådet skal fortsætte uændret, skal der afsættes 200.000 kr. årligt til sekretariatsbistand, aktiviteter, og yderligere 100.000 kr. til afholdelse af valg Hvis Ungerådet omdannes til et Ungeforum uden sekretariatsbistand og med ny valgprocedure, vil der skulle afsættes 100.000 kr. årligt.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018 og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Bilag

20161114 Ungerådet for Kommunalbestyrelsen

Punkt 231: Borgermøde om Budget 2019

00.15.00-G00-13-18

Resume

De seneste to år har der været afholdt et borgermøde i forbindelse med offentliggørelsen af budgetforslaget i august måned. Mødet er borgernes mulighed for at få indblik i årets budget og tilkendegive synspunkter til Kommunalbestyrelsen. I år offentliggøres budgetforslaget den 21. august 2018, og borgermødet er berammet til tirsdag den 28. august 2018 kl. 19-21.

Beslutning

Magistraten tog forslag til mødested, program for og kommunikation af borgermøde om budget 2019 tirsdag den 28. august 2018 kl. 19-21 til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Magistraten tager forslag til mødested, program for og kommunikation af borgermøde om budget 2019 tirsdag den 28. august 2018 kl. 19-21 til efterretning.

Sagsfremstilling

De seneste to år har der været afholdt et borgermøde i forbindelse med offentliggørelsen af budgetforslaget i august.

Mødet skal være en mulighed for borgerne til at give deres synspunkter til kende over for Kommunalbestyrelsen, og programmet bygges derfor op omkring at give borgerne indblik i budgetoplægget, som danner grundlag for de politiske forhandlinger i Kommunalbestyrelsen. Der er også mulighed for at stille spørgsmål til forvaltningen, ligesom aftenen afsluttes med en kort kommentar fra hvert parti.

I år offentliggøres budgetforslaget onsdag den 21. august 2018, og borgermødet planlægges derfor til tirsdag den 28. august 2018 kl. 19 – 21. Datoen er reserveret i Kommunalbestyrelsens og direktionens kalendere, og der er reserveret lokaler i KU.BE.

Mødested

Borgermødet om budgettet har tidligere været holdt i Bibliotekssalen på Solbjerg Plads. Placeringen er ikke optimal, da salen har svært ved at rumme både stolerækker til plenumoplæg og temacaféer. Mødet er i stedet planlagt til at blive holdt i KU.BE, som vurderes at være mere egnet til formålet - også under hensyntagen til en transportmæssig vinkel.

Kommunikation

Mens borgermødet i 2016 var meget velbesøgt, fandt færre borgere vej til mødet sidste år. Derfor er annonceringen af borgermødet i år udvidet med plakatsøjler i byen samt betalt annoncering på Facebook udover den vanlige kommunikation via infoskærme, info-annonce i Frederiksberg Bladet, pressemeddelelse til lokalmedier, nyhed på www.frederiksberg.dk, infoskærme i BSC og på biblioteker samt opslag på Frederiksberg Kommunes Facebook. Rådene inviteres særskilt.

Nedenfor følger programskitse for borgermødet.

Frederiksberg Kommunes Budgetforslag 2019 - borgerne har ordet!

Tirsdag den 28. august 2018 kl. 19 - 21 i KU.BE.

19.00 Velkomst ved borgmester Jørgen Glenthøj
19.03 Status på Budget 2019 ved kommunaldirektør Torben Kjærgaard
19.10 Temacaféer runde 1
19.30 Temacaféer runde 2
19.50 Spørgerunde i plenum
20.40 Afsluttende partirunde.
20.55 Borgmesteren runder af og siger tak for i aften

Alle tidspunkter er cirka angivelser. Torben Kjærgaard fungerer som moderator.

Temacaféerne er "Byen", "Børn og unge", "Kultur og fritid" samt "Ældre og sundhed - Arbejdsmarked - Socialområdet". Direktørerne er "café-ejere". Der køres to runder, så borgerne får mulighed for at høre om flere forskellige områder. Områderne udarbejder selv materiale til caféerne i det omfang, de ønsker.

Til den afsluttende partirunde får en repræsentant for hvert parti i Kommunalbestyrelsen hver to minutter til at opsummere de vigtigste pointer fra mødet, som de vil tage med sig videre i budgetforhandlingerne.

Kommunalbestyrelsen inviteres til mødet, men ambitionen er i lighed med tidligere år, at det primært er borgerne, der får taletid på mødet. Kommunalbestyrelsens medlemmers rolle vil derfor først og fremmest være at lytte til borgerne og derefter tage den politiske debat i forbindelse med den efterfølgende budgetbehandling i Kommunalbestyrelsen.

Budgetforslaget offentliggøres på Frederiksberg Kommunens hjemmeside den 21. august 2018. Borgere og virksomheder vil i den forbindelse have mulighed for at sende deres kommentar til budgetforslag 2019 på mailadressen budget2019@frederiksberg.dk, hvor forvaltningen vil sørge for at kommentarerne vil blive samlet i budgetmappen.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Ekstra udgifter til plakat og annoncering vil være ca. 5.000 kr. som holdes indenfor budgettet.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Punkt 232: Vurdering af muligheder for udbud af kommunens ESDH-system

85.11.00-P07-2-18

Resume

Magistraten har bedt om at få fremlagt forvaltningens beslutningsgrundlag ifm. anskaffelse af kommunens nuværende ESDH-system samt en vurdering af om og om ESDH-systemet kan udbydes som EU-udbud. ESDH står for elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem, som er et fælles koncernsystem, som anvendes af ansatte i hele kommunen på tværs af hele organisationen, herunder på institutionerne.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at kommentere en række spørgsmål fra Laura Lindahl. Forvaltningen blev til budgetforhandlingerne anmodet om at vurdere alternative måder at opføre IKU på.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at redegørelsen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Magistraten anmodede 19. februar 2018 på baggrund af en redegørelse under meddelelser af, hvordan udbudsforpligtelsen var blevet løftet ifm. valg af SBSYS som kommunens ESDH-system, om følgende:

Toges til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om en særskilt sag, hvor forvaltningens beslutningsgrundlag, herunder markedsanalyse, fremlægges. Desuden blev forvaltningen anmodet om en vurdering af, om og hvordan ESDH systemet kan udbydes som EU-udbud.

Forvaltningens redegørelse:

ESDH er et tværgående it-system (Elektronisk Sags og Dokument Håndteringssystem), som i dag anvendes af over 1.900 ledere og medarbejdere hver dag, og er en integreret del af arbejdsprocesser og sagshåndtering, herunder myndighedssager, sager til udvalg og kommunalbestyrelse, projektsager, byggesager, personalesager mv. Endelig er ESDH en væsentlig forudsætning for, at Frederiksberg Kommune kan beskytte borgernes ofte meget personfølsomme data.

I forbindelse med Digitaliseringsplan 2014 blev følgende formål for projektet ”Indkøb og implementering af ESDH” anført:

- Formålet med projektet vedrørende indkøb og implementering af (nyt) ESDH er med afsæt i ESDH-strategien at skabe et solidt fundament for forvaltningens arbejde med elektronisk sags- og dokumenthåndtering (ESDH) samt at sikre de mest optimale rammer for sammenhæng og koordination af forretningsmæssige behov og journaliseringspraksisser på tværs af forvaltningen. Udbudsforpligtelsen på kommunens ESDH løftes, og muligheden øges for at få en for kommunen mere tidssvarende og økonomisk fordelagtig kontrakt samt serviceaftale.

Udbudsforpligtelsen på kommunens ESDH kunne ske på tre forskellige måder, som blev undersøgt af forvaltningen i 2014:

- Eget udbud i form af EU-udbud
- Anskaffelse på udbudt SKI-rammeaftale
- Anskaffelse på udbudt SBSYS-rammeaftale, hvor driften og udviklingen af det fælleskommunale ESDH-system løbende udbydes blandt private it-leverandører.

Som en del af undersøgelsen af fordele og ulemper ved de tre forskellige udbudsspor foretog forvaltningen markedsundersøgelser af ESDH-systemer, deres funktionalitet til at imødekomme Frederiksberg Kommunes ESDH-strategi samt deres pris. Prisundersøgelsen var bl.a. baseret på leverandørernes udmeldte priser. Med beslutningen om anskaffelse af ESDH-system lå også beslutningen om en systemeffektivisering på 200.000 kr. årligt ift. udgiften til det daværende ESDH-system.

Ved siden af de markedsbaserede ESDH-systemer var/er et alternativ et kommunalt fællesskab i form af SBSYS-systemet en mulighed, hvor drift, udvikling og vedligehold udbydes for alle medlemskommuner under ét med økonomisk gevinst pga. volumen samt påvirkningsmulighed i forbindelse med udvikling. Ifølge vedtægterne for Brugerklubben SBSYS er brugerklubben en forening. Det fremgår videre, at brugerklubben er et indkøbsfællesskab, hvor medlemmerne i fællesskab har ansvaret for SBSYS. SBSYS-Brugerklubben fungerer som en andelsforening.

SBSYS er en open source-løsning ejet af de deltagende kommuner (40 kommuner og 1 region) kaldet SBSYS-Brugerklubben, skræddersyet til kommunernes behov og med udbudte og konkurrenceudsatte kontrakter med private it-leverandører til at varetage driften og udviklingen af SBSYS. Fem private it-leverandører leverer i dag drift og udvikling mv. af SBSYS, pt. Miracle, Convergens/Dafolo, Passberg, Formpipe og ESDH-konsulenterne. Frederiksberg Kommune prioriterer open source, og på spørgsmål om kommunens open source-løsninger beskriver forvaltningen i Kommunalbestyrelsen den 29. september 2014, at SBSYS indgår som en del af de igangværende implementeringer af open source.

På baggrund af undersøgelserne traf forvaltningen beslutning om anskaffelse af SBSYS som kommunens ESDH-system. Begrundelsen var:

- At SBSYS, sammenlignet med de øvrige ESDH-systemer, bedst imødekom og kunne leve op til kommunens ESDH-strategi og -behov. Dette er efterfølgende også realiseret, idet SBSYS siden maj 2015 har været implementeret i kommunens afdelinger og institutioner.
- At SBSYS i modsætning til markedspriserne for øvrige ESDH-systemer muliggjorde en realisering af den besluttede systemeffektivisering. Dette skyldes dels den kommunale fællesskabs-konstruktion, dels at den tekniske drift og udvikling af SBSYS udbydes jævnlige.

Ligeledes løftes udbudsforpligtelsen ved udbud på SBSYS-rammeaftale. Aftalen indgår dog af regnskabstekniske årsager ikke i Frederiksberg Kommunes IKU-tal. IKU er en indikator for graden af udbud, men har også sine svagheder, da udbud via kommunale fællesskaber, som Frederiksberg Kommune indgår i, bogføres som "andre" regnskabsarter og derved ikke tæller med i IKU-tallet. Tilsvarende gør sig gældende for de store og væsentlige it-systemer, som Frederiksberg Kommune sammen med landets øvrige kommuner, køber via KOMBIT og KOMBITs udbud.

Ankestyrelsen (Tilsynet med kommunerne) har i september 2017 afgivet vurdering af, hvorvidt SBSYS er konkurrenceforvridende. Deres konklusion er følgende:

- Kommuners og regioners deltagelse i SBSYS-Brugerklubben er lovlig efter kommunalfuldmagtsreglerne/myndighedsfuldmagten.
- Ankestyrelsen vurderede også, at Brugerklubbens udstedelse af licensaftaler ikke er en lovlig kommunal/regional opgave. Udstedelse af licenser til ikke-kommunale og ikke-regionale organisationer omfattede fx forsyningsselskaber.
- Brugerklubben har taget Ankestyrelsens afgørelse til efterretning og har derfor opsagt alle licenser til ikke-medlemmer med udløb til den 31. december 2017. Dvs. opsagt forsyningsselskaber som medlemmer og licenshavere. Det er alene kommuner (og regioner), der er medlemmer af SBSYS-Brugerklubben, der fælles udbyder udvikling og vedligehold af SBSYS
- Ankestyrelsen har kvitteret for Brugerklubbens beslutning og bekræftet, at sagen lukkes.

Forvaltningens beslutningsgrundlag fra 2014

Forvaltningens beslutningsgrundlag, herunder markedsanalyser og konklusioner fra 2014 er vedlagt som bilag. Side 31-36 omfatter dagsordenspunktet med konklusioner fra markedsanalysen.

Vurdering af udbud af ESDH

Der er intet juridisk til hinder for at udbyde ESDH-opgaven i form af et EU-udbud. Frederiksberg Kommunes opsigelsesvarsel er i henhold til foreningens vedtægter tre måneder til udgangen af året. Dvs. Frederiksberg Kommune kan potentielt på nuværende tidspunkt opsig sit medlemskab til 31. december 2018.

Der er væsentlige økonomiske konsekvenser ved at opsig medlemskabet af SBSYS, idet driftsudgiften med de tilbagemeldinger som Frederiksberg Kommune aktuelt over sommeren 2018 har modtaget fra ESDH-leverandører vil overstige kommunens nuværende driftsudgift.

Pris for årlig kommunalicens	Pris for drift af integrationer (ud	Andre driftsbetalinger til	Total anslået
------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	---------------

	- alle kan anvende ESDH	fra kommunens nuværende integrationer til bl.a. Microsoft, løn- og personalesystem, jobcenterløsning.	ESDH-leverandør og/eller forudsætninger	årlig driftsudgift
SBSYS	994.000 kr.	0 kr. - er indeholdt i kommunelicensen	Max 100.000 kr. - ellers indeholdt i kommunelicensen	1.094.000
Acadre (Formpipe)	1.000.000 kr.	Fritvalgsaftale - pris ikke opgivet, men typisk 30 % af licensen = 300.000 kr.	Pris ikke opgivet, men typisk 20 % af licensen - 200.000 kr.	1.500.000 kr.
Getorganized (Netcompany)	2.500.000 kr.	Ikke opgivet, men må forventes at være indeholdt i licensen	Office365-licenser og sharepointlicenser, sandsynligvis et par millioner	2.500.000 kr. + MS

Med de beskrevne overslag har SBSYS således den billigste driftsudgift med eksisterende budget til denne udgift. Valg af andet ESDH-system vil medføre en varig drifts-budgetudvidelse på minimum 400.000 kr., men sandsynligvis mere da ikke alle priser fra leverandøren og evt. følgeomkostninger er opgivet og medregnet.

Udover den årlige driftsudgift vil Frederiksberg Kommune skulle finansiere den nye ESDH-leverandørs implementering. Getorganized har opgivet deres implementeringspris til knap 6 mio. kr. Acadre har ikke opgivet sine implementeringspriser, men anslås erfaringsmæssigt til ca. 3 mio. kr. Dertil kommer konvertering af sager og dokumenter fra SBSYS til nyt ESDH-system, som erfaringsmæssigt beløber til sig 1 mio. kr.

Dertil kommer de betydelige og langvarige interne ressourcer til teknisk og organisatorisk at få implementere nyt ESDH-system, herunder at få 1900 ledere og medarbejdere til at anvende og blive lige så fortrolige med et nyt ESDH-system, som de er med SBSYS.

Med den dybe og brede anvendelse af SBSYS i dag, hvor SBSYS bruges i alle sagsbehandlende og administrative processer på såvel rådhus som på institutionerne, herunder på skoler, daginstitutioner mv. - i alt af 1900 ledere og medarbejdere, vil implementeringen af nyt ESDH-system ikke kunne undgås at give et produktionstab overalt i organisationen forventeligt i 3-5 måneder.

Økonomi

Er beskrevet ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Bilag

Samlet beslutningsgrundlag for valg af ESDH-udbudsform givet som aktindsigt til Dansk Erhverv

Punkt 233: Opgradering af byggesagsskabeloner

88.20.00-Ø54-1-13

Resume

Kommunens kontrakter på bygge- og anlægsområdet regulerer forholdet mellem bygherren (kommunen) og entreprenøren/rådgiveren – bl.a. vedrørende projektering, arbejdets udførelse, betalingen herfor, sikkerhedsstillelse, afleveringen af byggeriet, kvalitetssikring, mangler og forsinkelser, bodsbestemmelser, bestemmelser om tvist håndtering, og herudover spørgsmålet om arbejdsklausuler og sociale klausuler mv.

Nævnte kontrakter er på baggrund af de seneste års indhøstede erfaringer samt dialog med Dansk Byggeri og Foreningen af Rådgivende Ingeniører blevet opdateret, idet de centrale bestemmelser vedrørende anvendelse af klausuler m.v. er fastholdt.

Sagen blev forelagt og udsat ved Magistratens møde den 4. juni 2018 (pkt. 197), idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for nye ABT93 og AB92 samt miljøklausuler.

Beslutning

Magistraten tog de opgraderede kontraktsskabeloner på bygge- og anlægsområdet til orientering herunder,

2. at krav om sikkerhedsstillelse i entreprisekontrakterne ændres, således at der nu stilles krav om sikkerhedsstillelse for entreprissummer over 500.000 kr., samt
3. at bestemmelserne om kommunens klausuler i bygge- og anlægskontrakterne fastholdes i overensstemmelse med tidligere politiske beslutninger, herunder suppleret med den praksis for stikprøvekontrol, som blev fastlagt ved beslutning i kommunalbestyrelsen den 23. april 2018.

Indstilling

By- og Miljøområdet samt Serviceområdet indstiller,

1. at de opgraderede kontraktsskabeloner på bygge- og anlægsområdet tages til orientering,
2. at krav om sikkerhedsstillelse i entreprisekontrakterne ændres, således at der nu stilles krav om sikkerhedsstillelse for entreprissummer over 500.000 kr., samt
3. at bestemmelserne om kommunens klausuler i bygge- og anlægskontrakterne fastholdes i overensstemmelse med tidligere politiske beslutninger, herunder suppleret med den praksis for stikprøvekontrol, som blev fastlagt ved beslutning i kommunalbestyrelsen den 23. april 2018.

Sagsfremstilling

Magistraten udsatte den 4. juni sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for nye ABT93 og AB92 samt miljøklausuler.

Nye ABT93 og AB92 bestemmelser:

Forvaltningen har fulgt revisionen af ABT93 samt AB92-bestemmelserne i forbindelse med opgraderingen af kommunens egne skabeloner på bygge- og anlægsområdet.

Den endelige reviderede version af de generelle bestemmelse blev offentliggjort den 21. juni 2018.

Kommunens kontraktsskabeloner for bygge- og anlægsområdet er primært revideret med henblik på, at fjerne uklarheder og uhensigtsmæssige overlap ml. kontraktbestemmelser, fravigelser og tilføjelser til AB og kontraktbilag.

For kommunens vedkommende vil de nye AB/ABR'er tidligst have virkning fra januar 2019 hvor de officielt træder i kraft. Kommunen må derfor påregne, at der i anledning heraf skal ske en redaktionel gennemgang af kontrakter og bilag. Da den nye AB kun i mindre omfang medfører en materiel ændring af retstilstanden, vil der imidlertid alene være tale om konsekvensændringer, hvilket vil blive indarbejdet op til tiltrædelsen af de nye vilkår.

Revisionen af kommunens skabeloner omfatter således alene én materiel ændring, nemlig spørgsmålet om et mere lempeligt krav til sikkerhedsstillelse.

Anvendelse af miljøklausuler:

Kommunen anvender ikke generelle miljøklausuler i forhold til entreprisekontrakter. Der tages i stedet konkret stilling til, hvilke miljøkrav der skal stilles i forhold til den enkelte sag.

Det kan eksempelvis ske ved anvendelse af krav til projekter, hvor der anvendes DGNB-certificering – omfattende specifikke krav til miljø og bæredygtighed, hvilket eksempelvis gør sig gældende ved etablering af den kommende klub på hjørnet af J.M. Thieles Vej og Fuglevangsvej.

Sagsfremstilling fra Magistratsbehandling d. 4. juni 2018:

Kommunens løbende sager på bygge- og anlægsområdet, herunder rådgivningsopgaver, udbydes via Tilbudsloven og Udbudsloven, som regulerer udbud på dette område. Kontraktligt reguleres forholdet mellem kommunen (bygherre) og entreprenører/rådgiverne via kommunens entreprisekontrakter og rådgivningskontrakter.

I styringen af byggeprojekterne er det vigtigt, at kontrakterne indeholder de centrale bestemmelser, der kan bringes i anvendelse, når og hvis der opstår uenigheder mellem parterne.

Helt overordnet er der foretaget en del redaktionelle ændringer i både kontraktskabeloner og tilhørende bilag, og uklarheder samt unødvendige overlap fjernet mellem kontraktskabelonerne og AB 92 og ABT 93, hvor sidstnævnte udgør de almindelige aftalebetingelser for bygge- og anlægsområdet.

AB 92 og ABT 93 er udfærdiget af Boligministeriet efter indstilling af et udvalg nedsat af ministeriet med repræsentanter fra bl.a. Boligselskabernes Landsforening, Dansk Industri og Det danske Handelskammer, Entreprenørforeningen, Håndværksrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Danske Regioner (Amtsrådsforeningen), Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune, Trafikministeriet og Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

I arbejdet med opgraderingen af kommunens kontraktskabeloner er der taget højde for de ændringer, der senest er foretaget i aftalegrundlaget i AB 92 og ABT93 (revideret og offentliggjort i foråret 2018).

Generelt er behovet for konkrete tilpasninger i kommunens kontraktskabeloner i forhold til de løbende projekter nu blevet mindre, hvilket har smidiggjort den konkrete anvendelse.

Skabelonerne anvendes som udgangspunkt i de bygge- og anlægssager, der håndteres af BMO – ligesom principperne altid lægges til grund i de situationer, hvor kommunen træder ind med eksterne konsulenter /rådgivere i bygge- og anlægssager.

Indholdsmæssige ændringer

Garantistillelse:

De gældende regler iht. AB92/ABT93 for garantistillelse indeholder et krav om, at entreprenøren skal stille en garanti på 15 % af entreprisesummen uanset entreprisesummens størrelse. Kommunen har tidligere haft en minimumsgrænse for entreprenørens sikkerhedsstillelse på 100.000 kr. Dette foreslås nu ændret, således at der fremadrettet alene stilles krav om sikkerhedsstillelse (på 15%) for entreprisesum over 500.000 kr.

Der stilles ikke krav om sikkerhedsstillelse i rådgiverkontrakterne. Dette har heller ikke været tilfældet tidligere.

Ændringen er foretaget, fordi sikkerhedsstillelse ved mindre entrepriser er u hensigtsmæssig - og alt andet lige vil medføre dyrere tilbud, hvilket i sidste ende betyder, at kommunen som bygherre betaler for en sikkerhedsstillelse uden reel betydning.

Klausuler:

Kommunens arbejdsklausul og uddannelsesklausul, som blev indført i 2009 (Kommunalbestyrelsen den 22. juni samt 7. december 2009) - og præciseret ved Magistratens behandling af sagen den 9. december 2013), er stadig gældende.

Det samme gælder kommunens sociale klausul, og de nævnte klausuler indgår ligeledes i kommunens kontraktskabeloner på vare- og tjenesteydelsesområdet.

Spørgsmålet om udformning, anvendelse og opfølgning på klausuler er løbende drøftet med arbejdsmarkedets parter, herunder Dansk Byggeri samt LO Hovedstaden og 3F.

Arbejdsklausul:

Kommunens arbejdsklausul, der skal sikre, at der ikke sker social dumping af lønninger m.v., og at de ansatte har gyldige arbejds- og opholdstilladelser på kommunens arbejdspladser, er uændrede, og gælder for alle kontrakter uanset størrelse. Bestemmelsen sikrer også, at eventuelle underleverandører er underkastet samme bestemmelser som hovedleverandøren, og at det er hovedentreprenøren, der efter anmodning skal dokumentere, at arbejdsklausulen efterleves af underentreprenører. Denne bestemmelse udgør det såkaldte "kædeansvar". Frederiksberg Kommune har valgt at indarbejde dette kædeansvar som et generelt kontraktanliggende, som Kommunalbestyrelsen har tiltrådt bestemmelse om den 8. november 2010.

Uddannelsesklausulen:

Klausulen, der anvendes til at sikre, at entreprenøren løfter det sociale hensyn at sikre elev- og lærlingepladser, gælder fortsat. "Følg og Forklar princippet", der blev indført i kommunen fra og med 1. januar 2014, lægges ligeledes fortsat til grund, når der konkret skal tages stilling til, om det i et udbud/kontrakt er relevant at stille krav om anvendelse af elever og lærlinge (uddannelsesklausulen).

Vurderingen sker for bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark og har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. (eks. moms) - og/eller en lønsum på 4 mio. kr. I samtlige kontrakter, der opfylder ovenstående værdier, vil uddannelsesklausuler blive anvendt som udgangspunkt, og eventuelle afvigelser herfra skal i givet fald forklares i udbudsmaterialet, der forelægges fagudvalg og Magistrat.

Social klausul:

Kommunens sociale klausul sikrer, at entreprenøren får overblik over de muligheder, erfaringer og værktøjer, som Frederiksberg Kommune stiller til rådighed for det private erhvervsliv i forbindelse med varetagelse af sociale hensyn, er ligeledes uændrede.

Opfølgning og kontrol:

Nedenstående Kontroltiltag og sanktioner knyttet til efterlevelse af arbejdsklausulen og uddannelses-klausulen er fastholdt i de opgraderede kontraktskabeloner på bygge- og anlægsområdet. Ved den løbende opfølgning i forhold til de indgåede kontrakter indgår således følgende tjek-punkter, der på givne foranledning suppleres med stikprøvekontroller:

- Stikprøvekontrol på byggepladser vil finde sted, såfremt der synes at være begrundet mistanke om brud på kontrakten. Eksempelvis via omtale i medierne eller konkret henvendelse fra de faglige organisationer.

- Opfølgning på møder med entreprenøren, eksempelvis ved de løbende byggemøder, hvor andre dele af kontrakten også gennemgås. Her gælder det i praksis, at kontrolforanstaltningerne skal være proportionale i forhold til den sag, der søges afdækket.
- På byggemøder/projektmøder oplyser leverandøren antallet af aktuelt beskæftigede praktikanter særskilt fra den samlede bemanning, hvilket noteres af byggelederen i referatet.
- Uddannelsesbeviser samt møder på uddannelsesinstitutioner.
- Leverandøren skal fremlægge en praktikantplan for beskæftigelse af praktikanter på opgaven.

Kommunalbestyrelsen behandlede den 23. april 2018 et beslutningsforslag (pkt. 108) vedr. opfølgning og kontrol i forhold til indgåede kontrakter, hvor det som ny praksis blev besluttet at indføre måltal for antal stikprøver, såvel varslede som uvarslede fra 2018.

De opgraderede kontraktskabeloner har været drøftet med Dansk Byggeri og Foreningen af Rådgivende Ingeniører for at få markedets holdninger og kommentarer til kontraktskabelonernes bestemmelser – og der er ved den endelige opgradering lagt vægt på at imødekomme forslag og bemærkninger fra de nævnte parter.

Økonomi

Opgradering af kommunens skabeloner på bygge- og anlægsområdet har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Magistraten den 4. juni 2018, Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 197:

By- og Miljøområdet samt Serviceområdet indstiller,

1. at de opgraderede kontraktskabeloner på bygge- og anlægsområdet tages til orientering,
2. at krav om sikkerhedsstillelse i entreprisekontrakterne ændres, således at der nu stilles krav om sikkerhedsstillelse for entreprisens sum over 500.000 kr., samt
3. at bestemmelserne om kommunens klausuler i bygge- og anlægskontrakterne fastholdes i overensstemmelse med tidligere politiske beslutninger, herunder suppleret med den praksis for stikprøvekontrol, som blev fastlagt ved beslutning i kommunalbestyrelsen den 23. april 2018.

Magistraten 2018-21, 4. juni 2018, pkt. 197:

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for nye ABT93 og AB92 samt miljøklausuler.

Bilag

Bilag A Hovedentreprise

Punkt 234: Fortsættelse af samarbejdet Stop Forskelsbehandlingen

20.00.00-P20-5-18

Resume

Frederiksberg Kommune har deltaget i et samarbejde med de øvrige 33 kommuner i hovedstadsområdet gennem netværket "Stop Forskelsbehandlingen Nu". Formålet har været at arbejde for de bedst mulige vilkår for hovedstadskommunerne under et for en fair udligning. Med sagen lægges der op til, at Frederiksberg Kommune fortsætter arbejdet i netværket og medfinansierer arbejdet.

Beslutning

Magistraten indstiller, at

- Frederiksberg Kommune fortsætter som en del af netværket "Stop Forskelsbehandlingen"
- Udgiften på 48.000 kr. i 2019 og 98.000 kr. i 2020-22 indarbejdes i budgetforslag 2019

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at

- Frederiksberg Kommune fortsætter som en del af netværket "Stop Forskelsbehandlingen"
- Udgiften på 48.000 kr. i 2019 og 98.000 kr. i 2020-22 indarbejdes i budgetforslag 2019

Sagsfremstilling

"Stop Forskelsbehandlingen Nu" er et netværk bestående af 34 kommuner i hovedstadsområdet. Frederiksberg Kommune har været en del af netværket siden starten i august 2016.

Formålet med netværket er at arbejde for de bedst mulige vilkår for hovedstadskommunerne under ét. Afsættet er, at Danmark er et land i balance. Det er slået fast, at hovedstadsområdets kommuner gerne bidrager til en fair udligning, men at udligningen for længst har nået sin grænse.

Udligningsordningen udfordrer det forhold, at kommunerne i hovedstadsområdet udgør et sammenhængende byområde - en metropol - hvor kommunerne er gensidigt afhængige af hinanden.

"Stop Forskelsbehandlingen Nu" har succesfuldt kørt en intensiv kampagne i forhold til arbejdet med en revision af grundlaget for udligning mellem kommunerne. Med mindre der aktivt træffes beslutning om en fortsat indsats, så vil arbejdet og samarbejdet naturligt fases ud med det manglende forlig om ændringer af udligningssystemet i foråret 2018. Den opbyggede kompetence vil dermed forsvinde.

Det forventes, at diskussionen om udligning, udflytning af arbejdspladser og investeringer vil fortsætte - ikke mindst via de øvrige kommunegrupperinger som Bedre Balance, Danmark på Vippen, m.fl. Derfor har kommunerne i hovedstadsområdet på et borgmestermøde i forsommeren tilkendegivet, at det er afgørende for interessevaretagelsen, at de 34 hovedstadskommuner, at "Stop Forskelsbehandlingen Nu" fortsætter.

Hvis arbejdet besluttet at fortsætte, vil det ske i en netværksbaseret organisering i tråd med den hidtidige indsats. Den politiske styregruppe udvides, og sammensættes på tværs af politiske partier, samt på tværs af kommunernes geografiske placering. En fortsat indsats kræver, at der etableres et mere permanent sekretariat, som kan bygge videre på de ressourcer og den viden, som er opbygget i det hidtidige arbejde.

Økonomi

De samlede udgifter er budgetlagt til 1,65 mio. kr. pr. år til at ansætte en projektleder, en studentermedhjælp og indkøb af ekstern analyse. Udgiften i det første år vil være 48.000 kr. pr. kommune. Altså 48.000 kr. for Frederiksberg Kommune.

Når udligningsdebatten i de kommende år intensiveres vurderes det, at der vil være behov for at øge budgettet med 50.000 kr. om året pr. kommune. Beløbene indarbejdes i budgetforslag 2019 - 2022.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 13. august 2018.

Punkt 235: Mulig kapacitetsudbygning i tandplejen som følge af nye regler

29.15.00-G01-3-18

Resume

Undervisningsudvalget anmodede i sit møde den 30. april om en sag med en beskrivelse af de sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser af de nye rammer for børne- og ungetandplejen begrundet i udmeldinger fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Ansvar for den umiddelbare forvaltning af Den Kommunale Børne- og ungetandpleje er efterfølgende henlagt til Sundheds- og forebyggelsesudvalget, hvorfor sagen forelægges dette udvalg. I sagen redegøres for, at der er to veje at gå i forhold til at efterleve de nye retningslinjer fra Styrelsen for Patientsikkerhed. a) at omdisponere tidsanvendelsen for det nuværende tandlægefaglige personale og dermed øge undersøgelsesintervallet fra de nuværende 14 måneder til 18 måneder, hvilket kan og sandsynligvis vil få negative konsekvenser for børnenes tandsundhed. b) udvidede kapaciteten i tandplejen ved anlæg og drift af yderligere tre tandlæge-units. Dette vil forlange ansættelse af mere tandlægefagligt personale og kræve anlægsinvesteringer. Den nuværende frekvens for tandkontrol og behandling kan opretholdes, såfremt en sådan investering gøres. Der gøres i sagen opmærksom på, at endelig stillingtagen til fremtidig strategi bør afvente tilbagemelding på kommunens ansøgning til Sundheds- og ældreministeren om anvendelse af udfordringsretten. Imødekommes Frederiksberg Kommune i forhold til udfordringsretten, vil nuværende arbejdsgange kunne opretholdes og et uændret serviceniveau ville kunne opretholdes med de nuværende bevillinger. .

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen vil indarbejde nye oplysninger.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at en evt. prioritering udsættes til budget 2019-processen, idet der til denne proces fremlægges flere alternative løsninger.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog orienteringen til efterretning, herunder

- nye principper for klinikvalg i børne- og ungetandplejen
- udvidelsesmuligheder i forhold til anlæg af nye klinikker
- udvidelsesbehov i forhold til fagpersonale såfremt de nye principper skal efterleves uden ændringer i undersøgelses/behandlings interval,

2. godkendte, at udvalgets stillingtagen til eventuelle justeringer i tandplejens organisation og normering afventer Sundheds- og Ældreministerens stillingtagen til Frederiksberg Kommunes ansøgning om anvendelse af udfordringsretten (jf. sag 35 behandlet i Sundheds- og forebyggelses udvalget den 28. maj).

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget behandlede den 30. april 2018, sag 80, orientering om konsekvenserne for tandplejen af nye regler og nye tolkninger af tidligere anbefalinger fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Den oprindelige sag er indsat nederst. Undervisningsudvalget bad om en redegørelse for konsekvenserne af de nye rammeforhold samt oversigt over de økonomiske konsekvenser, såfremt behandlingsintervallet ikke ændres. I sagen redegøres også for, hvordan fordelingen af patienter til børne- og ungetandplejen allerede nu må justeres for at kunne give et rimeligt ensartet serviceniveau til borgerne og for at kunne tilbyde tider til både behandling og undersøgelser.

Børne- og Ungetandplejen på Frederiksberg har en meget høj produktivitet pr. ansat tandlæge og der er en 100% udnyttelse af kapaciteten. De nye rammeforhold vil betyde, at denne effektivitet vil falde med op til 20%.

Frederiksberg Kommunes børne- og ungetandpleje er opbygget omkring decentrale klinikker på hver skole, hvilket har sikret en høj effektivitet og en maksimal tryghed for børnene, ligesom det betyder at forældrene ikke tidligere behøvede (men har mulighed for) at følge deres børn til tandlæge.

Indenrigsministeren har for en del år siden indført et normtal for forventet antal børn pr. ansat tandlæge i den kommunale tandpleje (inklusive specialtandlæge og overtandlæge). Dette normtal er 1000 børn pr. tandlæge. Tallet var på landsplan i gennemsnit i 2009: 1.101. I Frederiksberg er tallet i 2018: 1.711 brugere pr. ansat tandlæge. Ser man på generelt behandlende tandlæger i Frederiksberg er tallet 2.641 brugere pr. tandlæge. Sundhedsstyrelsens anbefalinger er 2.000 børn per tandlæge/behandlerteam. I Frederiksberg er tallet således, i 2018, fortsat væsentligt højere end Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Det gennemsnitlige niveau (for 16 omkringliggende kommuner) ligger i 2016 på 1790 børn pr. tandlæge/behandlerteam, og er således væsentligt lavere end i Frederiksberg.

Langt de fleste andre kommuner har organiseret tandplejen omkring nogle få større klinikker, hvor forældrene møder op med deres børn, når de skal til tandlæge. Det giver et godt fagligt miljø for personalet men til gengæld en lavere effektivitet samt krav til forældrene om at tage fri fra arbejde for at følge deres børn til tandlæge. I disse kommuner har man en betydelig lavere produktivitet end tandplejen på Frederiksberg hidtil har haft. Disse andre kommuner har altså dermed allerede en lavere produktivitet, idet forældrene her allerede på nuværende tidspunkt skal følge børnene til centralklinikker og idet man allerede her har en lavere effektivitet, idet man ikke kan hente børn til kontrol/behandling, hvis andre ikke møder op til aftalt tid.

Frederiksberg Kommunes Børne- og ungetandpleje har af flere gange været i kontakt med Styrelsen for patientsikkerhed for at undersøge mulighederne for dispensationer eller anden tolkning af reglerne. Dette er blevet afvist.

Herunder beskrives to forskellige modeller for, hvordan udfordringerne ved de nye rammeforhold kan håndteres.

Model 1:

Den lavere produktivitet som følge af nye rammeforhold håndteres uden tilførsel af merfinansiering.

Konsekvensen vil være, at det nuværende serviceniveau med ca. 14 måneder mellem statusundersøgelserne øges til godt 18 måneder. Børn med akutte eller identificerede alvorlige tandskader vil fortsat blive behandlet hurtigt, men for andre vil tiden mellem kontrol/behandling blive længere, idet de 14 måneder er en gennemsnitsbetragtning. For nogle børn vil det derfor betyde, at der bliver op til to år mellem hvert tandlægebesøg. Det vil betyde, at behandling af cariesangreb, syreskader m.v. igangsættes senere, end det ellers ville ske, hvilket vil betyde, at flere af skaderne på tænderne kan blive mere komplekse og af større alvorlighed, end de ellers ville være blevet. Konkret at der sandsynligvis vil skulle gennemføres mere omsiggribende behandlinger, end det som hidtil har været tilstrækkeligt.

Børne- og Ungetandplejen har forespurgt en række af de omkringliggende kommuner (København, Gladsaxe, Gentofte, Rudersdal, Herlev), hvilket tidsinterval de har mellem hvert tandlægebesøg. Det har ikke været muligt at få nøjagtige tal herfor, idet de øvrige kommuner opererer med et tilladt max-tidsinterval og ikke med et gennemsnitstal. Max-tidsintervallet ligger omkring 18 måneder. Idet disse kommuner har et lavere antal børn pr. tandlæge end Frederiksberg Kommune har, betyder det, at max-tidsintervallet kun yderst sjældent er i brug. Således oplyses det fx, at der typisk kan tilbydes behandling indenfor 2-3 uger fra undersøgelsestidspunktet. På Frederiksberg kan det pt. ske efter ca. 8 uger fra undersøgelsestidspunktet.

Model 2:

Den lavere produktivitet som følge af nye rammeforhold håndteres ved at anlægge tre nye tandlæge-units (behandlingsstole) samt udvide antallet af medarbejdere i tandplejen.

Det vil være muligt at udvide nogle af de eksisterende tandklinikker med en-to ekstra units i nabolokaler, som indrettes til formålet, samt at udvide personalegruppen med 2 tandlæger, 1 tandplejer og 3 klinikassistenter. En udvidelse med tre units vil betyde, at der gennemsnitligt vil være ca. 1420 brugere pr. tandlæge, hvilket fortsat vil være markant over landsgennemsnittet men dog vurderet tilstrækkeligt til at bevare nuværende niveau i tandplejen.

De nye units foreslås anlagt på skoler, hvor der rent bygningsmæssigt er mulighed for at udvide via nabolokaler, således at de nye units kan anvende eksisterende sterilisationsrum, ventelokaler, depotplads m.v.

Konkret foreslås det at anlægge ekstra units på to eller tre skoler:

- Skolen på Nylandsvej (plads til 1 eller 2 units)
- Skolen på la Cours Vej (plads til 1 eller 2 units).
- Ny Hollænderskolen (plads til 1 unit)

I alle tre tilfælde er tandplejen placeret i selvstændig bygning hvor udvidelser kan ske uden konsekvenser for undervisningen, men dog med konsekvenser for sundhedsplejen, som typisk er på hver skole 1-2 gange om ugen. Der vil skulle findes alternative lokaler til sundhedsplejen. Evt. i form af delekontor med andre.

Skolen på Nylandsvej:

Ved besigtigelse af eksisterende tandklinik og villa på skolen, konstateredes følgende udvidelsesmuligheder:

1. Supplerende tandklinik i stueetage:
Eksisterende lokale til sundhedsplejer i villaens stueetage med direkte adgang fra hall/entre kan indrettes til ny tandlægeklinik med ligeværdig placering som eksisterende tandlægeklinik. Eksisterende sterilrum med autoklave og medicinkøleskab kan betjene begge klinikker.
2. Supplerende tandklinik på 1 sal:
Eksisterende grupperum er velegnet til indretning af ny tandklinik. Rummet er tilstrækkelig stort til at der også kan indrettes supplerende sterilrum i forbindelse med klinikken. På 1 sal er yderligere et lokale, der kan inddrages som ventareal, kontor eller lignende.

Økonomi ved ombygning/ indretning af 1 stk. supplerende tandklinik: ca. 2,5 mio. kr.

Økonomi ved ombygning/ indretning af 2 stk. supplerende tandklinikker: 4,5-5 mio. kr.

Skolen på la Cours Vej:

Ved besigtigelse af eksisterende tandklinik og villa på skolen, konstateredes følgende udvidelsesmuligheder:

1. Supplerende tandklinik i stueetage:

Eksisterende tandkliniklokale er indrettet i den ene halvdel et stort lokale i stueetagen. I den anden halvdel af lokalet er p.t. kontorfunktion. Det vil være naturligt og hensigtsmæssigt at indrette den anden halvdel af det store lokale til supplerende tandklinik med samme indretning som eksisterende så det bliver 2 ligestillede klinikker. Kontorfunktionen kan hensigtsmæssigt også flyttes til det nuværende overdimensionerede venterum, der stadig vil kunne rumme ventefunktion, der jo er begrænset på en skoletandklinik.

2. Supplerende tandklinik på 1 sal:

Eksisterende lokale til sundhedsplejer er velegnet til indretning af ny tandklinik. Rummet er tilstrækkelig stort til at der også kan indrettes supplerende sterilrum i forbindelse med klinikken. Der er p.t også et lokale der anvendes af skolepsykolog, der måske kan samtænkes med sundhedsplejer.

Økonomi ved ombygning/ indretning af 1 stk. supplerende tandklinik: ca. 2,5 mio. kr.

Økonomi ved ombygning/ indretning af 2 stk. supplerende tandklinikker: 4,5-5 mio. kr.

Ny Hollænderskolen:

Ved besigtigelse af eksisterende tandklinik i gymnastiksalsbygning, konstateredes følgende udvidelsesmuligheder:

1. Supplerende tandklinik på 1.sal.:

Eksisterende tandklinik i stueetage bevares. På 1.sal er identiske lokaler med tandklinikens lokaler i stueetagen som pt. anvendes af sundhedsplejen. Det vil her være naturligt at indrette supplerende tandklinik. Eksisterende sterilrum med autoklave og medicinkøleskab kan evt. betjene begge klinikker.

Økonomi ved ombygning/ indretning af 1 stk. supplerende tandklinik: ca. 2,5 mio. kr.

For at kunne beregne udgiften til anlæg af nye units vil der skulle laves en egentlig projektering. Ovenstående beskrivelser og overslag er alene lavet ud fra en besigtigelse.

Etablering af tre nye units omfatter følgende udgifter:

Udgiftstype	Beløb pr. unit	Total (for 3 units)
Anlægsudgift til inventar i form af behandlingsstole, røntgenapparater, skabe, belysning, vandbehandlingsanlæg m.v.	Ca. 590.000 kr.	ca. 1.770.000 kr.
Anlægsudgifter i form af installationer vand, strøm, afløb, blyisolering, ombygning, ventilation samt etablering af alternativ facilitet til sundhedspleje m.v. som flyttes.	ca. 2,5 mio. kr. (overslag)	ca. 7,5 mio. kr. (overslag)
Årlig driftsudgift til 2 tandlæger, 1 tandplejer, 2 klinikassistenter	967.000 kr.	2.900.000 kr.

Principper for klinikvalg

Som følge af kapacitetspresset på tandklinikkerne er det nødvendigt at udnytte kapaciteten maksimalt og samtidig sørge for at fordele belastningen på de forskellige klinikker, så der kan opretholdes et rimeligt ensartet behandlings- og serviceniveau. Det betyder i praksis, at der fremadrettet ikke bliver frit valg af tandklinik. Privatskolebørn vil blive tilknyttet tandklinikken på Finsensvej, Grundtvigsvej, Bülowvej eller Nordens Plads, og børn på folkeskolerne benytter klinikken på egen skole.

De nuværende rammer har været:

Alle elever på folkeskolen går på den klinik der ligger på folkeskolen, medmindre de har valgt en anden klinik.

Privatskoleelever: går på den nærmeste skole eller på fællesklinikken på Finsensvej eller klinikken på skolen på Nordens Plads.

Dagtilbud: de helt små børn har primært været tilknyttet fællesklinikken på Finsensvej.

Børnehavebørn: har primært været tilknyttet tandklinikken i den kommende folkeskole i forhold til skoledistriktet. De er blevet undersøgt i tandbussen på de institutioner, der har tilkobling for bussen mht. vand og strøm. Såfremt forældrene selv har ønsket at komme med barnet, er dette sket på den klinik, de har været tilknyttet, hvilket er sket meget sjældent.

Tandplejen undersøgte 1800 børn i bussen i 2014. Ved behov for røntgenbilleder, afpudsning eller egentlig behandling er der efterfølgende tilbudt barn og forældre en tid på den klinik, de er tilknyttet.

De fremadrettede rammer vil være:

Elever der går på eller har afsluttet 9. klasse (16-18 år) på folkeskolen kan gå på den klinik, der ligger på folkeskolen Privatskoleelever og andre der ønsker det går på klinikken på Finsensvej, klinikken på Skolen ved Nordens Plads, klinikken på Skolen ved Bülowvej eller klinikken på Skolen på Grundtvigsvej.

Dagtilbud: børnene bliver tilknyttet tandklinikkerne på Finsensvej, Grundtvigsvej, Bülowvej eller Nordens Plads. De helt små undersøges på klinikken og børnehavebørnene undersøges primært i Tandbussen, på de institutioner, der har tilkobling for bussen mht. vand og strøm. Ønsker forældrene selv at komme med barnet, tilbydes dette på den klinik, de er tilknyttet. Tandplejen behandler ikke børn i bussen, som kun kan anvendes til undersøgelser. Såfremt der efterfølgende er behov for behandling mm. tilbydes barn og forældre en tid på den klinik, de er tilknyttet.

Sagsfremstilling til Undervisningsudvalgets møde den 30. april 2018:

Et bredt flertal i Folketinget besluttede i 2015 at styrke tilsynet med sundhedsvæsenet gennem oprettelse af Styrelsen for patientsikkerhed, oktober 2015. Styrelsen udøver sin virksomhed gennem, offentliggørelse af målepunkter for tilsynet, der følges op af tilsynsbesøg. De første målepunkter for tandklinikker blev offentliggjort i juli 2017 vedrørende tilsynsåret 2017 og december 2017 vedrørende tilsynsåret 2018. Fælles for målepunkterne er, at de omfatter såvel tilsyn med overholdelse af bekendtgørelser og cirkulærer, men også en række vejledninger som ikke tidligere har haft samme bindende karakter som bekendtgørelser, der udstedes af ministeren med hjemmel i lovgivningen.

For tandplejen på Frederiksberg vil de nye regler konkret medføre en udgiftsstigning samt en mindre effektiv drift (lavere produktivitet) som følge af at det nuværende "Henteprincip" indtil videre er afløst af en "Indkaldelses princip". Herunder længere tid mellem kontrol af børnenes tandsundhed samt længere ventetid på behandling.

"Henteprincip" vs. "Indkaldelsesprincip"

Frederiksberg Kommune har gennem mange år, anvendt det såkaldte "Henteprincip" på de 10 tandklinikker der ligger på skolerne, som tre dage om ugen er bemandet af en tandlæge og en klinikassistent, og to dage om ugen bemandet af en tandplejer og en klinikassistent. De har hentet børn og unge i klasserne, baseret på gældende indkaldelsesintervaller, til "statusundersøgelser" aktuelt hver 14. måned, og eventuelle "fokuserede undersøgelser" der foretages efter behov ved f.eks. tandgennembrud, begyndende caries m.v. Det betyder, at tandplejen har meget lidt spildtid, fordi der i tilfælde af sygdom, klasser der er på tur, tests og eksamen m.v. blot kan hente andre børn i stedet.

Styrelsen for patientsikkerhed lægger til grund, at alene en "Indkaldelsesprincip", hvor forældrene og den unge på forhånd kender tidspunkt og sted for undersøgelser og behandling, anvendes. Tandplejen har på den baggrund indtil videre iværksat et "indkaldelsesprincip" hvor forældrene/den unge indkaldes to dage før undersøgelse eller behandling.

Erfaringer fra kommuner der anvender "Indkaldelsesprincippet" viser, at antallet af udeblivelser vokser fra 4 procent til omkring 16 procent. "Indkaldelsesprincippet" anvendes typisk af kommuner der har organiseret sig med én centralklinik, hvor alle kommunens unge undersøges og behandles. Frederiksberg Kommune anvender også "Indkaldelsesprincippet" på centralklinikken på Finsensvej.

Skærpede faglige fortolkninger

Styrelsen for patientsikkerhed har anlagt skærpede fortolkninger i forhold til delegation mellem sundhedspersonale, indretning af klinikker og aerosolzoner, steril pakning, informeret patientsamtykke m.v. De ændrede fortolkninger er beskrevet i vedhæftede bilag.

Dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed

Kommunerne er gennem Kommunernes Landsforening (KL) fremkommet med generelle bemærkninger og det samme har Ansatte Tandlægers Organisation (ATO), som organiserer kommunetandlægerne. Der er således rejst en lang række mere faglige spørgsmål overfor Styrelsen for patientsikkerhed og over for Sundheds- og ældreministeriet. Der udestår stadig svar på væsentlige fortolkningsspørgsmål. Herunder i hvilket omfang de vil kræve ændringer i bekendtgørelser.

Økonomi og handlemuligheder

Der knytter sig nogen usikkerhed til konsekvenserne, da kommunerne fortsat, som nævnt ovenfor, afventer svar på væsentlige spørgsmål fra Sundheds- og ældreministeriet og fra Styrelsen for patientsikkerhed.

Tandplejen har iværksat et "henteprincip med kendt tid og sted" hvor forældrene og den unge to dage forud for undersøgelse modtager besked om tid og sted. I forbindelse med behandlinger, har Tandplejen iværksat et "indkaldelsesprincip".

Styrelsens nye fortolkninger vil have de mest vidtrækkende konsekvenser for de ti klinikker med i alt 14 behandlingspladser (Units) som ligger på skolerne. Her hentes børnene i dag som beskrevet til statusundersøgelser, fokuserede undersøgelser og behandlinger. Ved overgang fra "henteprincippet" til "indkaldelsesprincippet" vil driften af tandplejen blive mindre effektiv grundet et større antal udeblivelser. Da udebliveren skal behandles på et andet tidspunkt, vil det på årsbasis betyde en merbelastning i en størrelsesorden svarende til 1,5 tandlæge og 1 tandplejer og 2 klinikassistenter.

Yderligere vil tid til pakning og rengøring som følge af skærpede krav til bl.a. aerosolzoner mm. nedsætte effektiviteten i forhold til Tandplejens 26 units. Omregnet svarer rengøringen alene til 39 timer om ugen og det større tidsforbrug til pakning af instrumenter, skønnes at udgøre 13 timer om ugen.

I dag indkaldes børnene til statusundersøgelser med 14 måneders interval. Ved begyndende caries, forventet tandfrembrud eller andre forhold som kræver kortere interval, indkaldes børnene til fokuserede undersøgelser. Det skønnes med nogen usikkerhed, at Styrelsens nye fortolkninger vil betyde at intervallet mellem statusundersøgelserne øges fra de nuværende 14 til omkring 18 måneder. Det vil betyde, at statusundersøgelserne bliver mere omfattende, f.eks. at der skal tages flere røntgenbilleder, og det samtidig bliver nødvendigt med flere fokuserede undersøgelser.

Hvis det nuværende indkaldelsesinterval på 14 måneder på statusundersøgelser skal opretholdes, skønnes det, at yderligere to-tre behandlingspladser (units) vil være nødvendige med det nuværende børnetal. Dvs. anlæg af to-tre yderligere klinikpladser. Det er, bl.a. begrundet i overenskomstforhold, ikke organisatorisk muligt, at udvide åbningstiden på de eksisterende behandlingspladser, som alternativ til udvidelse med yderligere behandlingspladser.

Økonomi

Nej

Såfremt der efterfølgende træffes beslutning om udvidelse af behandlingskapaciteten vil der skulle afsættes midler hertil på såvel drift som anlæg.

Udgiftstype	Beløb pr. unit	Total (for 3 units)
Anlægsudgift til inventar i form af behandlingsstole, røntgenapparater, skabe, belysning, vandbehandlingsanlæg m.v.	Ca. 590.000 kr.	ca. 1.770.000 kr.
Anlægsudgifter i form af installationer vand, strøm, afløb, blyisolering, ombygning, ventilation samt etablering af alternativ facilitet til sundhedspleje m.v. som flyttes.	ca. 2,5 mio. kr. (overslag)	ca. 7,5 mio. kr. (overslag)
Årlig driftsudgift til 2 tandlæger, 1 tandplejer, 2 klinikassistenter	967.000 kr.	2.900.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Undervisningsudvalget den 4. juni 2018. Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 39:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog orienteringen til efterretning, herunder

- nye principper for klinikvalg i børne- og ungetandplejen
- udvidelsesmuligheder i forhold til anlæg af nye klinikker
- udvidelsesbehov i forhold til fagpersonale såfremt de nye principper skal efterleves uden ændringer i undersøgelses/behandlings interval,

2. godkendte, at udvalgets stillingtagen til eventuelle justeringer i tandplejens organisation og normering afventer Sundheds- og Ældreministerens stillingtagen til Frederiksberg Kommunes ansøgning om anvendelse af udfordringsretten (jf. sag 35 behandlet i Sundheds- og forebyggelses udvalget den 28. maj),

3. indstiller, at en evt. prioritering udsættes til budget 2019-processen, idet der til denne proces fremlægges flere alternative løsninger.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 39:

Børne- og Ungeområdet indstiller til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, at

1. orienteringen tages til efterretning, herunder

- nye principper for klinikvalg i børne- og ungetandplejen
- udvidelsesmuligheder i forhold til anlæg af nye klinikker
- udvidelsesbehov i forhold til fagpersonale såfremt de nye principper skal efterleves uden ændringer i undersøgelses/behandlings interval

2. udvalgets stillingtagen til eventuelle justeringer i tandplejens organisation og normering afventer Sundheds- og Ældreministerens stillingtagen til Frederiksberg Kommunes ansøgning om anvendelse af udfordringsretten (jf. sag 35 behandlet i Sundhed- og forebyggelses udvalget den 28. maj).

Børne- og Ungeområdet indstiller til Undervisningsudvalget, at

1. orienteringen tages til efterretning.

Punkt 236: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om oprettelse af Demensforum

29.00.00-G01-27-18

Resume

Der er stillet forslag om, at kommunen på anbefaling fra Alzheimerforeningen nedsætter et Demensforum bestående af borgere med demens og deres pårørende. Frederiksberg Kommune sikrer politisk inddragelse af kommunens demensramte borgere og deres pårørende gennem Ældrerådet, Handicaprådet samt Beboer- og Pårørenderåd og Pårørendegrupper. Herudover er demensområdet i forvejen højt prioriteret i Frederiksberg Kommune, hvilket også ses i antallet af indsatser og projekter, der har borgere med demens og deres pårørende som målgruppe.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Pernille Høxbro, Simon Aggesen, Flemming Brank, Jan E. Jørgensen, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Mette Bram) og et flertal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Flemming Brank, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Fasael Rehman, Sine Heltberg, Thyge Enevoldsen) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Magistraten (Balder Mørk Andersen) og et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Balder Mørk Andersen) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et andet mindretal (Lone Loklindt) tog forbehold

Forvaltningen blev anmodet om en redegørelse for tilbud til yngre demente.

Indstilling

Et flertal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Flemming Brank, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Fasael Rehman, Sine Heltberg, Thyge Enevoldsen) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Balder Mørk Andersen) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Til den videre sagsbehandling vil bilag 1 indgå som mødesag og den aktuelle mødesag fremgå som bilag.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 29. januar 2018 til Ældre- og Omsorgsudvalget forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen, om at kommunen nedsætter et Demens-forum.

”SF foreslår, at kommunen på anbefaling fra Alzheimerforeningen nedsætter et Demens-forum bestående af borgere med demens og deres pårørende.”

Begrundelse:

Med et Demensforum vil Frederiksberg Kommune kunne blive rådgivet af berørte borgere og deres pårørende i forhold til de konkrete politiske beslutninger og tiltag. En kommunal demenspolitik skal bestå af mere end blot flotte formuleringer, men skal blive til konkrete forbedringer. I bestræbelserne på at løfte området, vil et sådant forum kunne medvirke til at vejlede forvaltning og politikere i bestræbelserne på med rimelighed, at kunne titulere kommunen som demensvenlig.”

Forvaltningens bemærkninger

Demensområdet er et vigtigt område, og inddragelse af pårørende til demensramte borgere er særligt betydningsfuldt, da demens også kaldes ”de pårørendes sygdom”. Demensområdet er i Frederiksberg Kommune derfor højt prioriteret, hvilket blandt andet ses på antallet af projekter og initiativer, hvis målgruppe er borgere med demens og deres pårørende. I forlængelse af den Nationale Handlingsplan for Demensområdet i 2017 har Frederiksberg Kommune oprustet Demensområdet. Herunder afvikler demenskonsulenterne på Sundhedscenteret blandt andet kurser for både borgere med demens og deres pårørende, der anvendes livshistorier i demensplejen, og Sundhedsstyrelsens demensrejsehold er blevet etableret på tre af kommunens plejecentre. Yderligere vil der i 2018 ske en udbredelse af indsatsen om demensvenner, der har til formål at øge borgernes viden og forståelse om demens og derved nedbryde fordomme, misforståelser og tabuer om demens. På nuværende tidspunkt er der 650 demensvenner i kommunen, og målet er at nå op på 2000 ved udgangen af 2018. Der ansøges til puljen vedrørende kompetenceløft i hjemmeplejen, Døgnrehabilitering og samtlige plejecentre i form af demensvejledning samt til puljen om indretning af demensegnede plejeboliger.

På det politiske niveau bliver Frederiksberg Ældreråd hørt i samtlige forslag omhandlende demensområdet. Rådet er i direkte kontakt med borgerne, herunder også borgere med demens, deres pårørende og andre relevante parter.

Demensområdet er højt på Ældrerådets dagsorden, hvilket kom til udtryk ved deres seneste temadag d. 7. februar 2018, hvor temaet var demens. Nedsættelsen af et demensforum vil kunne medføre et overlap i forhold til Ældrerådets rolle og ansvarsområder.

Flere af Kommunens plejecentre har nedsat et Beboer- og Pårørenderåd. Det estimeres, at halvdelen af Frederiksberg Kommunes borgere med demens bor på plejecentre, hvilket gør Beboer- og Pårørenderådene på plejecentrene særligt relevant i denne sammenhæng. Derudover driver Demenskonsulenterne på Sundhedscenteret pårørende grupper. I tilrettelæggelsen af indsatser på demensområdet indgår både Pårørendegrupperne og -rådenes erfaringer og viden. I tilrettelæggelsen af indsatsen overfor borgere med demens har forvaltningen fokus på at inddrage de pårørende, ligesom Frederiksberg Kommune inddrager kommunens demensramte borgere og deres pårørende gennem Ældrerådet samt Beboer- og Pårørenderåd og – grupper.

Det indstilles, at forslaget frafaldes, da det et eventuelt Demensforum vil kunne bidrage til i forvejen bliver varetaget og dækket i Frederiksberg Kommune.

Emnet demens behandles politisk i sammenhæng med andre tiltag i 2018. I indeværende år skal Kommunalbestyrelsen beslutte en ny Ældre- og Værdighedspolitik. I den nye politik vil pårørende indgå som et nyt pejlingsmærke; herunder pårørende til borgere med demens. Derudover vil planen for Borgerens Lokale Sundhedsvæsen blive revideret i juni måned af Ældre- og Omsorgsudvalget. Her indgår borgere med demens som en del af målgruppen.

Økonomi

Sagen har ingen afledte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget d. 4. juni 2018

Magistraten d. 13. august 2018

Kommunalbestyrelsen d. 27. august 2018.

Historik

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede på mødet den 4. juni 2018:

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at det fastholdes, at beslutningsforslaget forkastes.

Balder Mørk Andersen indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Til den videre sagsbehandling vil bilag 1 indgå som mødesag og den aktuelle mødesag fremgå som bilag.

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede på mødet den 9. april 2018:

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede at sende sagen i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet inden endelig stillingtagen.

Indstilling den 9. april 2018:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller til, at forslaget ikke tiltrædes, da formålet med et demensforum allerede ses at blive varetaget.

Bilag

Bilag 1 - Referat_ÆOU_4. juni 2018

Bilag 2 - Ældrerådets høringssvar

Bilag 3 - Handicaprådets høringssvar

Punkt 237: Fondsstøtte til etablering af solafskærmning på Magnoliahusets legeplads

00.00.00-G01-2-18

Resume

Specialinstitutionen Magnoliahuset har ansøgt og fået bevilget fondsstøtte på 130.000,- kroner til etablering af solafskærmning på institutionens legeplads. Fonden, som har givet flere donationer til Frederiksberg Kommune, ønsker ingen offentlighed omkring donationen. Der er ikke knyttet andre betingelser til donationen som indstilles modtaget som ansøgt. Tilskudsgivers identitet er Økonomiafdelingen bekendt.

Beslutning

Magistraten og Børneudvalget indstiller,

1. at Specialinstitutionen Magnoliahuset meddeles indtægtsbevilling på 130.000,- kroner i 2018
2. at Specialinstitutionen Magnoliahuset meddeles udgiftsbevilling på 107.250,- kroner i 2018
3. at der meddeles udgiftsbevilling på 22.750,- kroner på den kommunale momsudligningsordning i 2018
4. at forvaltningen gives ekspeditionsbemyndigelse pr. dags dato.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at Specialinstitutionen Magnoliahuset meddeles indtægtsbevilling på 130.000,- kroner i 2018
2. at Specialinstitutionen Magnoliahuset meddeles udgiftsbevilling på 107.250,- kroner i 2018
3. at der meddeles udgiftsbevilling på 22.750,- kroner på den kommunale momsudligningsordning i 2018
4. at forvaltningen gives ekspeditionsbemyndigelse pr. dags dato.

Sagsfremstilling

Specialinstitutionen Magnoliahuset har den 20. juni 2018 ansøgt om fondsstøtte til etablering af solafskærmning på udearealer og derigennem give skygge på vores legeplads, hvor vores børn opholder sig i leg såvel som pædagogiske aktiviteter.

Institutionens specialbørn har meget brug for, at der tages ekstra hensyn til, at der er flere muligheder for at opholde sig i skyggen om sommeren, da meget leg foregår på bestemte områder, i længere tid ad gangen.

Fonden har imødekommet ansøgningen med bevillingsskrivelse af 27. juli 2018. Fonden ønsker ikke offentlighed om donationen hvorfor ansøgning og bevillingsskrivelse vedlægges som lukkede bilag. Tilskudsgivers identitet er Økonomiafdelingen bekendt.

Økonomi

I henhold til "Principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune" skal fondsstøtte der overstiger 25.000,- kroner indtægtsbevilles af Kommunalbestyrelsen. Ved bidrag fra private fonde skal 17,5 procent af tilskuddet tilbagebetales til den kommunale momsudligning, som kompensation for den momsrefusion Frederiksberg Kommune opnår ved afholdelse af udgifterne. Det betyder at 22.500,- kroner af det opnåede fondsbidrag tilgår momsudligningsordningen, medens 107.250,- kroner udgiftbevilles under Børneudvalget.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Børneudvalget 13.august 2018 (forud for Magistratens møde), Magistraten 13.august 2018, og Kommunalbestyrelsen 27. august 2018.

Punkt 238: Undervisning af børn med særlige forudsætninger

17.00.00-G01-26-18

Resume

Undervisningsudvalget har anmodet om en orientering om, hvilke tiltag der allerede findes i forhold til de særligt dygtige eller særligt talentfulde børn. I sagen gives oversigt og redegøres for, hvilke muligheder der er for tiltag. Herudover er der udarbejdet en oversigt over eksempler på tiltag i andre kommuner.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 med overvejselsen om at igangsætte enkelte af forslagene som forsøg.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 med overvejselsen om at igangsætte enkelte af forslagene som forsøg.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget bad på mødet den 28. maj 2018 om at få sagen til behandling igen, idet der her skulle beskrives konkrete handleforslag som kunne oversendes til budgetforhandlingerne. Herunder beskrives fire konkrete tiltag og overslag over den nødvendige finansiering, hvis de gennemføres. Det skal understreges, at den konkrete udformning af disse tiltag vil skulle ske i tæt samarbejde med skolerne, hvorfor der er tale om en meget overordnet beskrivelse. Det bemærkes endvidere, at det vil være muligt at afprøve dele af forslagene som pilotprojekter på en eller få skoler, før de evt. implementeres bredt.

Beskrivelse	Udgift 1 skole 1 år	Udgift 10 skoler 1 år
<i>Holddannelse med tilbud for særligt intelligente børn, 2 lektioner om ugen. Et indskolingshold, et mellemtrinshold og et udskolingshold.</i> Vil betyde, at de implicerede elever enten fritages for anden undervisning disse to timer, eller at timerne placeres efter almindelig undervisning.	120.000 kr.	1,2 mio. kr.
<i>Betalt deltagelse i juniortalent-forløb i samarbejde med forskellige gymnasiale uddannelser, fordelt over tre semestre i 8,-9. klasse for særligt dygtige elever. Har bredt fagligt sigte. I alt ca. 15 årlige dage med undervisning på gymnasium.</i> http://oest.juniortalent.dk/	Hvis 15 elever på en skole så i alt ca. 70.000 kr. til betaling for forløbsdeltagelse og medgået lærertid.	Hvis i alt 150 elever så ca. 700.000 kr. til betaling for forløbsdeltagelse og medgået lærertid.
<i>Mentorforløb for særligt intelligente og særligt talentfulde elever. Hver elev tilbydes en månedlig mentorsamtale/mentor-aktivitet af 1 time, hvor eleven får særlige udfordringer, sparring, feedback, hjælp til at blive dygtigere på sit udvalgte felt. I alt 10 samtaler pr. år.</i>	Hvis gennemsnitligt 1 elev pr. klasse så ca. 35 elever pr. skole. Ca. 115.000 kr.	Hvis gennemsnitligt 1 elev pr. klasse så ca. 35 elever pr. skole og ca. 350 elever i alt. Ca. 1.150.000 kr.
<i>Eliteforløb i ungdomsuddannelser. Der søges etableret aftale med en eller flere ungdomsuddannelser om, at særligt dygtige udskolings elever (såvel boglige som mere praktiske fag) ca. en dag om ugen kan følge undervisningen på</i>	5 elever af 10.000 kr. (herunder materialer og befording). Groft overslag. Ukendt hvad ungdoms-	50 elever af 10.000 kr. I alt 500.000 kr. (herunder materialer og befording). Groft overslag. Ukendt hvad

ungdomsuddannelsen. De fritages så fra undervisningen i folkeskolen. Vil kræve dispensation fra undervisningsministeren og aftale med ungdomsuddannelserne. Det er derfor uafklaret om det reelt vil være muligt at gennemføre.

uddannelserne vil kræve herfor.

ungdomsuddannelserne vil kræve herfor.

Valgfag for særligt dygtige elever.
Udvide antallet af valgfagshold målrettet særligt dygtige/talentfulde unge i 8.-10. klasse. Udbydes i regi af Ungdomsskolen og i samarbejde med ungdomsuddannelserne.

Kan ske indenfor eksisterende budget til valgfag

Kan ske indenfor eksisterende budget til valgfag

Sagsfremstilling fra Undervisningsudvalgets møde den 28. maj 2018

Undervisningsudvalget har efterspurgt oplysningerne om undervisning af børn med særlige forudsætninger (talentbørn, de dygtige børn m.v.). I sag, og mere detaljeret i bilag, gives en oversigt over Frederiksberg Kommunes nuværende tiltag, eksempler på tiltag i andre kommuner samt en oversigt over tiltag, som kan iværksættes.

Begrebsafklaring

Børn med særlige forudsætninger er en fælles betegnelse for børn med særlige talenter og højtbegavede børn. Dvs. børn og unge med et eller flere særlige udviklingspotentialer inden for såvel traditionelt skolefaglige som kreative og praktisk/musiske områder. Der findes ikke én eller nogle få anerkendte definitioner af, hvornår et barn er højtbegavet eller talentfuldt. Forskellige undersøgelser og teoretikere har forskellige tilgange og vurderingsredskaber. Yderligere information kan fx findes hos psykolog Ole Kyed via www.olekyed.dk som i en længere årrække har haft særlig fokus på indsats i forhold til børn med særlige forudsætninger.

Talentfulde børn kan generelt defineres som elever, som har et særligt potentiale på et eller flere områder. Som er særlig god til noget, er særligt motiveret til dette og dermed har mulighed for at blive en af de bedste, hvis potentialet stimuleres. Kan være indenfor traditionelle ”boglige” områder men i lige så høj grad på andre områder. Fx musik, håndværk, sprog, design, it, sport m.v.

Højtbegavede børn er generelt set børn, som scorer højt i intelligencetest (som der findes forskellige udgaver af) og dermed har høje kognitive evner. Typisk defineret som værende blandt top 5% i intelligensskalaen. Internationalt er man dog i stigende omfang begyndt at fokusere på de 10-20% højstpræsterende børn, for at særlige tiltag dermed får effekt for flest mulige børn, og for i praksis at kunne tilrettelægge undervisningen i en virkelighed, hvor den faglige og læringsmæssige spændvidde i en skoleklasse i forvejen kan være meget høj og differentieringsopgaven derfor meget stor.

Har man identificeret et begavet og/eller talentfuldt barn, kan der ikke generelt siges, hvad der skal gøres. Det afhænger af, hvilke muligheder der er på den pågældende skole eller i det pågældende skolevæsen.

Frederiksberg Kommunes nuværende tiltag (yderligere beskrevet i bilag):

- Undervisningsdifferentiering
- Fleksibel holddannelse
- Særlige udfordringer til særlige elever (særlige forløb)
- Flytte klasse eller skole
- Særlig funktion i klassen
- Idrætsprofilinje på Tre Falke Skolen
- Interesse-linjer på Skolen ved Bülowsvej
- Skoleskak og juniortalentforløb Skolen på Nylandsvej

Det skal desuden bemærkes, at i forbindelse med folkeskolereformen er et af målene, at der skal ske en vækst i antallet af børn som er højtpræsterende (målt ved afgangsprøver og nationale test). Udviklingen afrapporteres i Kvalitetsrapporten for folkeskolen, som udarbejdes hvert andet år. Data kan i øvrigt følges løbende hos Undervisningsministeriet på uddannelsesstatistik.dk. Der er derfor allerede sat særlig fokus på, at de dygtigste børn og unge skal udfordres og støttes i at leve op til deres potentiale.

Mulige tiltag:

Idet folkeskoleven ikke giver mulighed for at danne permanente klasser eller hold for børn med særlige forudsætninger, skal sådanne tiltag ske som noget der integreres i eller spiller sammen med det almene skoletilbud eller noget som tilbydes udover den almindelige skoledag. I bilaget er oplistet et ikke-prioriteret katalog over de mulige typer af tiltag, som forvaltningen har viden om. Det bemærkes, at en række af tiltagene vil kræve konkret forældreaccept for at kunne gennemføres, ligesom de fleste kræver ekstra finansiering.

Erfaringer fra andre kommuner:

KL har ikke en ajourført eller systematisk oversigt over, hvilke tiltag der er gjort i andre kommuner. I bilaget er oplistet en række eksempler, som KL eller forvaltningen har kendskab til, og som evt. kan bruges til inspiration for tiltag i Frederiksberg Kommune.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget. Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 121

Børne- og ungeområdet indstiller, at sagen oversendes til Magistraten mhp. oversendelse til budgetforhandlingerne

Undervisningsudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt 121:

Undervisningsudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 med overvejslen om at igangsætte enkelte af forslagene som forsøg.

Undervisningsudvalget_2018-21, 28. maj 2018, pkt. 104:

Udsat efter drøftelse.

Indstilling 28. maj 2018, pkt. 104:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen tages til efterretning

Bilag

Notat om tilbud til elever med særlige forudsætninger

Punkt 239: Forslag til beslutning fra tidligere 1. viceborgmester Morten Jung om kurateret fotoudstilling

20.04.01-A00-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede den 4. december 2017 at oversende beslutningsforslag om en kurateret fotoudstilling under temaet "Billeder af Frederiksberg" til Kultur- og Fritidsudvalget. I sagsfremstillingen følger forvaltningens svar.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetdrøftelserne. Beslutningsforslaget anses herefter som behandlet i budgetdrøftelserne.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 4. december 2017 til Kultur- og Fritidsudvalget forslag fra 1. viceborgmester Morten Jung, om at der snarest afholdes en kurateret fotoudstilling på Frederiksberg Rådhus med temaet "Billeder af Frederiksberg".

Begrundelse

"Frederiksberg er en smuk by og mange af byens beboere har taget flotte fotografier der illustrerer byen fra forskellige vinkler og i forskelligt lys. Det er mange smukke fotografier med Frederiksberg som motiv, mange kan man se på sitet "VI DER HOLDER AF FREDERIKBERG".

Kommunen har allerede vægge der kan sættes op i Rådhushallen og hvorpå fotografierne kan hænge. Antallet af fotografier der vil søge om at få netop deres bedste "skud" udstillet er formentlig stort og derfor anbefales, at udstillingen kurateres og at kuratorerne tilrettelægger udstillingen med afsæt i deres faglighed. Billeder fra det gamle Frederiksberg kunne indgå som en del af udstillingen. Stadsarkivaren kunne i samarbejde med kuratorerne udvælge billeder der kunne præsenteres i forhallen til Rådhushallen, som en form for indgang til udstillingen af billeder fra i dag. Det bedste billede af nutidens Frederiksberg udvælges af kuratorerne kombineret med en afstemning på nettet. Dermed imødekommes ønsket om borgerinddragelse. Det bedste billede præmieres med en passende præmie.

De 10-30 bedste billeder af Frederiksberg i dag, vises desuden på "Filmgavlen" på Biblioteket."

Forvaltningens svar

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for tilrettelæggelse af en kurateret fotoudstilling på Frederiksberg Rådhus. Rådhushallen er ikke ledig i 2018 og derfor kan Rådhushallen ikke i 2018 huse den foreslåede fotoudstilling. En udstilling i Rådhushallen kan derfor først finde sted i efteråret 2019, idet hallen allerede er booket i foråret og gulvvarmen renoveres i sommerperioden. Forvaltningen har derfor drøftet en alternativ 2018-idé med henholdsvis Frederiksbergmuseerne, Frederiksberg Hovedbibliotek, Stadsarkivet og Frederiksberg Bladet.

Der er positiv indstilling overfor et samarbejde om projektet og overvejelserne går på at samtænke forslaget med bibliotekets filmgavl, så konkurrencen afholdes i Frederiksberg Bladets regi og at de udvalgte billeder herefter vises på filmgavlen som en digital fotoudstilling. Temaet kunne eventuelt være "Vores Frederiksberg". Stadsarkivet har tilkendegivet at de gerne spiller ind med billeder af det gamle Frederiksberg, som supplement.

Processen ville være annoncering i Frederiksberg Bladet, via opslag på Facebook og eventuelt i kommunens INFO annonce. Selve kurateringen vil blive et samarbejde mellem Frederiksberg Bladets fotograf, Frederiksberg Bibliotek og fotoforeningen Zoom fra Medborgercentret Nordens Plads, der tidligere har leveret fotoformat til filmgavlen. Forvaltningen har haft kontakt med Frederiksberg Bladet, som gerne bidrager til ideen.

I beslutningsforslaget lægges der op til, at det bedste billede præmieres med en passende præmie. Da der ikke er afsat midler til projektet, kunne 'præmien' være en anerkendelse ved at komme i Frederiksberg Bladet og herefter at indgå i loopet på filmgavlen.

Subsidiært kunne udstillingen udsættes til 2019 og en præmie på 10.000 kr. kunne afholdes af puljemidlerne. Hvis der er tale om en fysisk udstilling, som beslutningsforslaget angiver, skal der endvidere afsættes midler til tryk, ophængning og

professionel kuratering på skønsmæssigt 25.000 kr. - dvs. i alt 35.000 kr. Udgifterne foreslås i givet fald afholdt af puljemidlerne i 2019.

Såfremt udvalget peger på en afholdelse i 2019 vil ovennævnte interessenter blive forsøgt involveret i det konkrete forløb.

Økonomi

Ift. en fysisk udstilling som angivet i beslutningsforslaget vil der være udgifter til præmier, tryk, ophængning og professionel kuratering på i alt 35.000 kr. Såfremt der vælges denne model foreslås udgiften afholdt af puljemidlerne i 2019.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget den 4. juni 2018, Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Kultur og Fritidsudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 61:

Kultur- og Fritidsudvalget oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 61:

Serviceområdet indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes og at udstillingen forsøges afholdt i 2018 i den af forvaltningen foreslåede tilpassede form eller i 2019 som foreslået konkret, idet udgifterne i 2019 til præmie, tryk, ophængning og kuratering afholdes af puljemidlerne i 2019.

Punkt 240: Status på fritidspas og fritidsguideordning

18.10.06-G01-1-18

Resume

Siden 2011 har Frederiksberg Kommune via en fritidsguideordning givet mulighed for, at socialt udsatte børn og unge kan få et aktivt fritidsliv. Via ordningen får økonomisk trængte familier hjælp til at børnene kan stifte bekendtskab med det lokale foreningsliv. Hermed gives en status på ordningen, herunder sammenhængen til flygtningeguideordningen. For begge funktioner gælder, at bevillingerne udløber med årets udgang.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne, idet udvalget bad forvaltningen se på flere muligheder for at fastholde borgerne i foreningslivet og at undersøge, om der kan aflæses en kønsmæssig skævhed i fastholdelsesgraden.

Sagsfremstilling

Siden 2011 har socialt udsatte børn og unge på Frederiksberg kunne benytte sig af fritidsguideordningen, som består i dels individuel hjælp til at begynde på en fritidsaktivitet, dels økonomisk hjælp i form af et fritidspas, hvor kontingentet betales det første år. Guideordningen indebærer, at familien får hjælp af en frivillig guide til at følge og aflevere barnet til fritidsaktiviteten de første par gange. For at kunne benytte sig af ordningen kræves, at børnene kommer fra udsatte familier, at de bor på Frederiksberg og at foreningen er godkendt som folkeoplysende forening på Frederiksberg. Det er hovedsagligt kommunale medarbejdere, der henviser børn til ordningen og dermed vurderer, hvorvidt familierne er økonomisk trængte. Nogle familier benytter ordningen til blot at få hjælp til valg af foreningstilbud, indmeldelse og guidning og altså uden at få økonomisk støtte i form af fritidspas.

Konkret bidrager fritidsguideordningen til, at alle børn og unge får lige muligheder for at få et aktivt fritidsliv. Der tages udgangspunkt i, at det frivillige personlige møde mellem den frivillige, barnet og familien sikrer en tillidskabende relation, som giver mulighed for at skabe de bedste rammer for børnenes introduktion og fastholdelse i fritidslivet. Dette gøres konkret ved at:

- Skabe kontakt til børn og unge i udsatte byområder, der gerne vil gå til en aktivitet i deres fritid
- Møde barnet og familien, der hvor de er, og tage udgangspunkt i det enkelte barns ønsker og behov
- Vejlede børnene og deres familier om opstart i en forening
- Følge barnet og forældrene til aktiviteten de første par gange
- Kontakte familien efter en tid og følge op på forløbet

Fritids guiderne på Frederiksberg samarbejder med Københavns Kommune og Red Barnet om ordningen, idet Red Barnet står for rekruttering og frivilligpleje af de tilknyttede frivillige i guide-korpset.

Som tovholder for de frivillige fritids guider er ansat en fritidsguidekoordinator i 12 timer/uge. I forbindelse med Budget 2017 blev Fritidsguidekoordinatorstillingen slået sammen med den 3-årige tværgående frivillighedskoordinatorstilling, som er organisatorisk forankret på Biblioteket Frederiksberg. I praksis blev frivillighedskoordinatorstillingen efterfølgende ændret til at være en kombination af den tværgående koordinatorstilling (25 timer pr. uge) og bibliotekets egen frivilligkoordinator (12 timer/uge), således at Fritidsguidekoordinatorstillingen (12 timer/uge) er fortsat som en separat stilling, der i dag varetages af en studerende, der organisatorisk er forankret i Kultur- og Fritidsafdelingen. Fritidsguidekoordinatoren er således i dag finansieret af bevillingen til den tværgående koordinator, som udløber med udgangen af 2018.

Omfang og udfordringer

I 2017 havde Fritids guiderne på Frederiksberg kontakt med 87 børn, hvoraf 50 fik udleveret fritidspas. Primo 2018 er 32 børn svarende til 64% af dem, der har fået fritidspas stadig aktive i samme forening. Af koordinatorens registrering fremgår desuden at, af de 29 børn, der tilbage i efteråret 2016 fik udleveret fritidspas, er 6 svarende til 20% stadig aktive i samme forening.

Den største udfordring i forhold til at fastholde de børn, som er startet i foreninger via guideforløb og -pas, er familiernes manglende økonomi og/eller prioritering til at betale det næste års kontingent. Derudover er afstand mellem bopæl og aktivitetslokalitet også af stor betydning, da mange familier oplever det som udfordrende og besværligt at bevæge sig over lange distancer. Fritidsguiderne er opmærksomme på dette forhold i deres indledende vejledning af familierne i forhold til valg af fritidsaktivitet.

To guideordninger

Parallelt med fritidsguideordningen har der siden 2016 på Frederiksberg også været en Flygtningeguideordning, hvor børn og voksne flygtninge i integrationsprogrammet på tilsvarende vis hjælpes til en fritidsaktivitet samt få betalt det første års kontingent. Økonomien til ordningen for flygtninge bygger på en beslutning i Budget 2016 om at afsætte 50.000 kr. i hhv. 2016 og 2017 til fritidspas til flygtninge og efterfølgende beslutninger i Kultur- og Fritidsudvalget (2016) og Socialudvalget i regi af Integrationshandleplanen (2017 og 2018) om ansættelse af en fritidsguide koordinator særligt knyttet til ordningen for flygtninge. Flygtningeguidekoordinatoren er organisatorisk tilknyttet Kultur og -Fritidsafdelingen med 15 timer/ugen. Finansieringen til denne stilling udløber således også med årets udgang, hvor den 1-årige integrationshandleplan udløber.

Der har i forvaltningen været drøftet, hvorvidt det kunne være hensigtsmæssigt at slå de to koordinatorstillinger sammen, da opgaver, procedurer og målgrupper i de to på sin vis minder meget om hinanden. På nuværende tidspunkt vurderes dette imidlertid ikke hensigtsmæssigt, bl.a. af hensyn til opgavernes timemæssige omfang og foreneligheden med fortsat at være et studiejob, der skal kunne passes ved siden af et studie. Desuden at de to ordninger appellerer til forskellige typer frivillige aldersmæssigt, at samarbejdspartenerne internt i kommunen er forskellige, og at målgrupperne er meget forskellige og har vidt forskellige udfordringer, hvorfor fokus på én målgruppe giver mulighed for at tilgå guidningen med et mere dybdegående perspektiv. Endeligt er det en fordel med to koordinators til at sikre den hurtige sagsbehandling, som det oftest kræves for at foreninger og samarbejdspartener i kommunen oplever samarbejdet som godt.

I 2017 var 43 børn og 26 voksne i et forenings-forløb via Flygtningeguideordningen. I første halvår af 2018 er der uddelt 25 fritidspas til nytilkomne børn og voksne.

Fritidsguidernes samarbejde med foreningerne

Samarbejdet med foreningerne på Frederiksberg er helt essentielt for begge de to guidekoordinators arbejde. Nuværende samarbejde med foreningerne er sporadisk og varierer meget foreningerne imellem. Uklare aftaler sætter en betydelig barriere for at få børn ind i foreningslivet. For at imødekomme dette har Fritidsguiderne og Flygtningeguiderne i fællesskab, og med inspiration fra Københavns Kommune, udviklet samarbejdsaftaler med foreningerne.

Samarbejdsaftalerne eksisterer som en forventningsafstemning og indeholder aftaler om alt fra ventelister, betaling og modtagelse til formidling af kontakt. På nuværende tidspunkt er der kun indgået en enkelt formel samarbejdsaftale. Samarbejdsaftalerne er også vigtige ved overdragelsen af koordinatorjob, idet tab af information og uformelle aftaler mindskes væsentligt. Planen er at fortsætte med at lave samarbejdsaftaler med flere foreninger. I første omgang med de foreninger, Fritidsguiderne og Flygtningeguiderne har en række ukonkrete aftaler med og et godt samarbejde. Dernæst med de foreninger, hvor samarbejdet opleves som mere vanskeligt.

Specifikt i forhold til flygtningeguideordningen er der indgået en aftale med FA2000, hvor de tilbyder at betale det fulde kontingentbeløb i 2 år for 10 nye flygtninge om året. Herefter kan Frederiksberg via fritidspasset tilbyde at betale kontingentet for endnu et år. Derved får flygtningen mulighed for spille i klubben i op til tre år uden at blive belastet økonomisk. Dette vurderes at have stor betydning for den enkeltes fortsatte tilknytning og fastholdelse.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der er tale om to gode tiltag, som bringer borgerne i de to målgrupper tættere på foreningslivet. Når det er sagt skal der fortsat udvikles på ordningen for at sikre mere langvarige effekter af ordningen - ligesom der via de omtalte samarbejdsaftaler med foreningerne fortsat kan arbejdes på en bedre indtræden i foreningslivet. Ligeledes skal muligheden for at søge supplerende støtteordninger til finansiering af kontingenterne undersøges nærmere. Bl.a. har Dansk Flygtningehjælp en fritidspulje målrettet kontingentstøtte til flygtninge, ligesom DGI har en pulje, som familier kan søge om kontingentstøtte hos, dog alene til medlemskab af foreninger, der er medlem af DGI. Endvidere har DIF en pulje, som deres foreninger kan søge om kontingenthjælp hos. Mødrehjælpen Frederiksberg yder også tilskud til idræt- og fritidsaktiviteter til trængte familier. Ved at kunne henvise og evt. hjælpe familierne med at søge støtte fra andre steder, når det kommunalt betalte fritidspas er opbrugt, øges sandsynligheden for at flygtningens tilknytning til foreningen bevares.

Der er ikke afsat budget til koordinators i 2019 og frem, idet det dog bemærkes, at der formentlig vil blive søgt midler i Integrationspuljen til en fortsættelse af flygtningeguidekoordinatoren i 2019. Her skal tiltaget dog ses som led i en større prioritering af midlerne i puljen, ligesom der er opmærksomhed på, at tiltagene ikke må få karakter af drift.

Supplerende bilag til Magistraten

Kultur- og Fritidsudvalget bad ifm. behandlingen af sagen forvaltningen se på flere muligheder for at fastholde borgerne i foreningslivet og at undersøge, om der kan aflæses en kønsmæssig skævhed i fastholdelsesgraden. Som svar herpå er udarbejdet et bilag, som er vedlagt sagen til Magistraten.

Økonomi

Der er afsat budget til 12 hhv. 15 timer til fritidsguidekoordinatoren hhv. flygtningeguidekoordinatoren. Det er studerende der varetager funktionerne, så der anvendes i alt 225.000 kr. til aflønning hvert år. Derudover er der afsat midler til fritidspas. Der er pt afsat 271.000 kr. i budgettet hertil, som overføres mellem budgetårene. I 2016 anvendtes 110.000 kr. til fritids- og flygtningepas, i 2017 anvendtes 185.000 kr. og i år er der pr. 1 maj anvendt ca. 50.000 kr. til fritids- og flygtningepas.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget. Magistraten den 13. august 2018.

Historik

Kultur og Fritidsudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 63:

Kultur- og Fritidsudvalget oversendte sagen til budgetdrøftelserne, idet udvalget bad forvaltningen se på flere muligheder for at fastholde borgerne i foreningslivet og at undersøge, om der kan aflæses en kønsmæssig skævhed i fastholdelsesgraden.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 63:

Serviceområdet indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Bilag

Opfølgning på anmodning fra KFU

Punkt 241: Skybrudsprojekt på Peter Bangs Vej - godkendelse af projektforslag for etape 1

05.01.15-P20-1-16

Resume

Der er udarbejdet et projektforslag i henhold til det tidligere vedtagne tværprofil, på By- og Miljøudvalgets møde den 19. februar 2018, for skybruds- og begrønningsprojektet på Peter Bangs Vej, omfattende strækningen mellem Lindevangs Allé og Dalgas Boulevard. Projektforslaget omfatter anlæg af grønne bede i begge vejsider, plantning af nye træer, forsinkelse af skybrudsvand i magasiner og afkobling af regnvand til vanding af beplantning og nedsivning.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Pernille Høxbro, Simon Aggesen, Flemming Brank, Jan E. Jørgensen, Laura Lindahl) og et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Fasaël Rehman, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Helle Sjelle) indstiller,

1. at godkende projektforslaget, idet forslaget, for at mindske nedgangen i antallet af bilparkeringspladser, justeres med omdannelse af foreslåede nye træer ud for adresserne Peter Bangs Vej 27, 33, 44, 45 og 49 til kompenserende bilparkeringspladser
2. at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb til forgrønning af Peter Bangs Vej i 2018-2019.

Et mindretal i Magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen, Mette Bram) og et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Ruben Kidde, Michael Vindfeldt og Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Indstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Fasaël Rehman, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Helle Sjelle) indstiller,

1. at godkende projektforslaget, idet forslaget, for at mindske nedgangen i antallet af bilparkeringspladser, justeres med omdannelse af foreslåede nye træer ud for adresserne Peter Bangs Vej 27, 33, 44, 45 og 49 til kompenserende bilparkeringspladser
2. at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb til forgrønning af Peter Bangs Vej i 2018-2019.

Et mindretal (Thyge Enevoldsen, Ruben Kidde, Michael Vindfeldt og Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Udvalget anmodede om en belysning af parkeringsdækningen på den pågældende strækning på Peter Bangs Vej forud for sagens behandling i Magistraten.

By- og Miljøområdet har på baggrund heraf opgjort parkeringsbelægningen på strækningen i perioden 19. juni til 30. juni 2018. På hverdage er der henholdsvis en parkeringsbelægning på 83 % fra kl. 8-12, en parkeringsbelægning på 85 % fra 12-18 og en parkeringsbelægning på 68 % efter kl. 18. I weekenden er parkeringsbelægningen 47 %.

Tællingerne tyder på, at bilparkeringspladserne på denne strækning primært anvendes til erhvervsmæssig befordring, idet parkeringsbelægningen er høj i dagtimerne på hverdage og falder om aftenen og i weekenden. Dette er konsistent med det relativt lave antal beboelsesejendomme på strækningen. Endvidere har mange af ejendommene på strækningen parkering på egen grund.

Det skal herudover bemærkes, at der i forbindelse med kvalitetssikringen af projektforslaget er klarlagt en beregningsfejl i rådgivers opgørelse af det samlede forsinkelsesvolumen. Det er nu fastlagt til 3.600 m³. Beregningsfejlen har ikke betydning for effektiviteten af skybrudssikringen. Det oprindeligt forudsatte forsinkelsesvolumen i konkretiseringsplanen var 2.200 m³.

By- og Miljøområdets vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at det forelagte projekt imødekommer projektets mål om at gøre vejen og recipientområder mere robuste overfor skybrud og samtidig giver et grønnere vejprofil. Endvidere er det forvaltningens vurdering, at det nuværende antal projekterede parkeringspladser på strækningen er passende i forhold til det nuværende parkeringsbehov.

Sagsfremstilling

Den 19. februar 2018 vedtog By- og Miljøudvalget, at skybruds- og begrønningsprojektet på Peter Bangs Vej skal anlægges efter det fremsatte tværprofil C. Der fremsættes hermed et projektforslag for etape 1 af projektet, som planlægges anlagt i perioden september 2018 - juni 2019, på baggrund af det vedtagne tværprofil.

Vejen foreslås anlagt som følgende;

- fortovsbredden fastholdes i begge vejsider
- cykelstien anlægges i en bredde på 2,5 meter
- der anlægges et grønt befæstet areal i en bredde på 1,75 meter mellem cykelsti og parkeringsbaner
- der anlægges et plantebed i en bredde på 3,8 meter mellem cykelsti og vejbane
- busstoppesteder fremrykkes og anlægges i en bredde på 3,8 meter
- kørebaner anlægges i en bredde på 3,25 meter

Skybrudsløsningen

Der anlægges kassettemagasiner under cykelsti og plantebede med et forsinkelsesvolumen på 4.100 m³, og disse forbindes til en skybrudsledning under Dalgas Boulevard. Vandet ledes til kassettemagasinet via skybrudsriste, der opsamler vandet nedstrøms. Herudover afvandes fortov og cykelsti direkte i plantebedene, hvor det delvist forbruges af træer og afdamper og det overskydende vand opsamles og ledes ind til Sløjfen/Lindevangsparken. Dette system er forberedt til at kunne håndtere tagvand, når forudsætningerne herfor er afklaret.

I plantebedene placeres der 34 nye træer og der etableres en underbeplantning med græsser og stauder. Kantzonen mellem cykelsti og parkeringsbaner befæstes med græsarmring, hvormed kantzonen fremstår grøn og samtidigt får en funktionel udformning, der er trædevenlig for parkanter og kan transportere regnvand. De grønne bede har et samlet areal på 1.450 m². Der etableres krydsningsfaciliteter for fodgængere i forbindelse med de fremskudte busstoppesteder og cykelkrydsninger ved alle sideveje.

Der anlægges 64 bilparkeringspladser, hvilket er 9 færre end de eksisterende 73 bilparkeringspladser på strækningen, hvilket er en mindre reduktion end forudsat i skitseprojektet (- 14 %). Det er ikke muligt at reducere antallet af nedlagte bilparkeringspladser yderligere i dette projektforslag, indenfor rammerne af det tidligere vedtagne tværprofil, da det påkræver etablering af færre træ-øer end forudsat. Det vil endvidere medføre en forringet effektivitet af skybrudsløsningen.

Projektforslaget har været til kommentering ved beboere og erhvervsdrivende på strækningen, der er omfattet af etape 1. Der er kun indkommet kommentarer til projektet fra Frederiksberg Erhverv, som hovedsageligt er bekymret for udsigten til færre parkeringspladser, da de mener det vil gå udover butikkernes indtjening. De foreslår derfor, at der plantes færre træer eller træ-øerne mindskes i bredden for at gøre plads til parkering. De foreslår endvidere at etablere skråparkeringspladser på Peter Bangs Vej.

By- og Miljøområdet vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at det forelagte projekt imødekommer projektets mål om at gøre vejen og recipientområder mere robuste overfor skybrud og samtidig giver et grønnere vejprofil. Det er muligt at bevare det nuværende antal parkeringspladser på strækningen, hvis der plantes færre træer, men det vil minimere det grønne løft af Peter Bangs Vej og medføre en forringet effektivitet af skybrudsløsningen. Det er ikke muligt at opretholde antallet af træer i det forelæggende projektforslag og bevare antallet af eksisterende parkeringspladser, da det vil medføre betydelige ekstraudgifter til rodvenligt bærelag, som ikke kan holdes indenfor projektets økonomiske rammer. Det er endvidere ikke fysisk muligt at anlægge skråparkeringspladser indenfor rammerne af det tidligere vedtagne tværprofil og det er forvaltningens vurdering, at skråparkeringspladser på trafikveje medfører en forringet trafikikkerhed.

Økonomi

Der er i alt afsat 5,5 mio. kr. til Forgrønning af Peter Bangs Vej. Der er tidligere bevilget 1,5 mio. kr. I denne sag meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio.kr. til projektet "Forgrønning af Peter Bangs Vej".

Projektet har sammenhæng med det samlede skybrudsprojekt vedr. Peter Bangs vej, hvor kommunen i samarbejde med Frederiksberg Forsyning etablerer skybrudssikring. Det samlede projekt anslås at koste 27 mio. kr. Anlægsudgifterne forventes fordelt på følgende måde:

Forgrønning af Peter Bangs Vej: 5,5 mio. kr.

Skybrudspakke Skattefinansieret: 1,0 mio.kr.

Skybrudspakke Takstfinansieret: 16 mio.kr.

Herudover forventes det, at Frederiksberg Forsyning investerer i supplerende spildevandstekniske anlæg for ca.: 4,5. mio.

Denne sag vedrører alene Projektet Forgrønning af Peter Bangs Vej.

Det reviderede budget for "PV17 Peter Bangs Vej (del 1)" blev godkendt ved seneste revision af skybrudspakken for 2018 på By- og Miljøudvalgets møde den 28. maj 2018.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten den 13. august 2018, K.
ML/CGM

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 217:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektforslaget godkendes,

2. at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio.kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb til forgrønning af Peter Bangs Vej i 2018-2019.

Bilag

Oversigtsplan

Tværsnit

Bevillingsskema -Skybrudsprojekt på Peter Bangs Vej d. 4. juni

Frederiksberg Erhverv - kommentarer til projektforslag

Punkt 242: Eventuel udvidelse af legepladsen Kejserinde Dagens Plads

04.03.00-G01-18-18

Resume

I forbindelse med sagen om disponering af pulje til offentlige legepladser i 2018, gav By- og Miljøudvalget udtryk for, at man ønsker, at den næste legeplads, der renoveres, er legepladsen på Kejserinde Dagens Plads. Samtidig gav udvalget udtryk for at man gerne så en udvidelse af legepladsen, f.eks. ved at flytte busten samt at belysningen øges. Sagen forelægges for udvalget til godkendelse og eventuel oversendelse til budgetforhandlingerne.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetforhandling 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at en eventuel udvidelse af legepladsen ved Kejserinde Dagens Plads sker mod nord og oversendes til budgetforhandling 2019.

Sagsfremstilling

Legepladsen Kejserinde Dagens Plads ligger overfor Frederiksberg Centret, mellem Hostrupsvej og Christian Winthers Vej. Legepladsen ligger klemmt inde mellem pladsen ud mod Falkoner Allé mod vest, boldbanen mod øst, en gangsti mod nord og den grønne sti (cykelsti) mod syd. Af hensyn til børnenes sikkerhed og den megen færdsel er den således hegnet på alle sider. Legearealet udgør i dag cirka 320 m² og det er meget nedslidt. En mindre del af arealet inde på legepladsen længst mod vest optages af et betonbygningsværk (nedgang til CTR anlæg), der befinder sig under legepladsen. Boldbanearialet udgør 190 m².

I forbindelse med sagen om disponering af pulje til offentlige legepladser i 2018 ønskede udvalget at få belyst mulighederne for en eventuel udvidelse af legepladsen på Kejserinde Dagens Plads, eventuelt ved en udvidelse mod vest med flytning af busten af Kejserinde Dagmar.

Forvaltningen har set på mulighederne for en udvidelse af legepladsen. Den foreslåede udvidelse mod vest med flytning af buste, vil udover flytning af busten betyde at tre fine træer og en flot markant hæk, der danner ryg for pladsen og busten, ligeledes skal fældes/flyttes. Derudover betyder hækken en klar adskillelse mellem legepladsen og selve pladsen. Hvis der fortsat skal være ordentlig fri passage rundt om højbedet med det markante lindetræ, vil der kunne udvides med 2 m mod vest. Dette vil samlet give et øget areal på 25 m².

Vælger man i stedet at udvide legepladsen mod nord, hvor der er et grusareal mellem legepladsen og gangstien, vil man kunne øge arealet med knap 60 m², og dette vil kun kræve udskiftning af trådhegnet, flytning af en låge og udskiftning af nogle forsythiabuske. Dette vil derfor være at foretrække både ud fra hensynet til den eksisterende plads samt muligheden for yderligere plads. Herved vil gangstien fortsat være 2,5 m og med et grusareal på 0,5 m syd for stien ind mod legepladsen, hvilket kræves i forhold til betjening af CTR-anlægget. Se bilag 1.

Legepladsen er med sin centrale beliggenhed en af de mest velbesøgte offentlige legepladser på Frederiksberg. Derfor vil det være ekstra vigtigt med holdbare kvalitetsredskaber. En renovering af legepladsen, med en samtidig udvidelse og indtænkning af to belysningsmaster som foreslået, vurderes at kunne udføres for 1,3 mio. kr. Legepladspuljen er på 0,6 mio. kr. årligt og vil kunne delfinansiere udvidelsen og renoveringen. I så fald mangler der kun 0,7 mio. kr. til renoveringen.

Forvaltningen vil, såfremt der bevilges midler hertil, udarbejde et udkast til plan og design, der forelægges for udvalget i starten af 2019 i forbindelse med disponering af puljen.

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at en udvidelse mod nord, vil tilføre legepladsen ekstra plads, herunder plads til flere legeredskaber, som vil løfte legepladsens kvalitet væsentligt.

Økonomi

En renovering og udvidelse af legepladsen mod nord vil koste 1,3 mio. kr. Beløbet omfatter fjernelse af eksisterende hegn, låge og buske, tilretning af areal til legeplads, opsætning af nyt hegn, låge og buske, legeredskaber og belysning.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten den 13. august 2018.
SV/PT

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 211:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der tages stilling til en eventuel udvidelse af legepladsen ved Kejserinde Dagmars Plads,
2. hvorvidt finansiering af løsningen oversendes til budgetforhandling 2019.

Bilag

Bilag 1 Mulig udvidelse af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads

Punkt 243: Anlægsbevilling af midler til busfremkommelighed

13.05.16-G01-3-18

Resume

I sommeren 2019 starter Cityringen i drift. Med metroens frekvens og hurtige hastighed, er det vigtigt, at resten af den kollektive trafik bliver tilpasset, så der skabes et godt samspil mellem metro, S-tog og busser. Der er i Budget 2018 afsat midler til busfremkommelighed i 2018 og 2019. By- og Miljøudvalget skal i denne sag anlægsbevilge 600.000 kr. til foranalyser for at skabe bedre busfremkommelighed for de A-busser, der skal køre, når Cityringen åbner.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at der anlægsbevilges 600.000 kr. i indeværende år til foranalyser til projektet for at skabe bedre fremkommelighed for A-busserne, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at der anlægsbevilges 600.000 kr. i indeværende år til foranalyser til projektet for at skabe bedre fremkommelighed for A-busserne, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018.

Sagsfremstilling

Fra 2019 vil Cityringen forbedre rejsetiden for mange rejsende, og forbedre den kollektive trafik i Hovedstadsområdet markant. Sammen med metrosystemet og S-togsnettet skal busserne bidrage til at sikre et attraktivt trafiktilbud for de mange daglige brugere af den kollektive trafik.

Etablering af bedre busfremkommelighed vil bevirke, at busserne i højere grad matcher metroen og på den måde sikrer den bedst mulige sammenhæng i den kollektive trafik.

Indsatsen skal sikre, at de A-busser der skal køre, når Cityringen åbner i 2019 har så god fremkommelighed som muligt. Samtidig er det centralt, at indsatsen samtænker den øvrige trafik og skaber samlet set bedre fremkommelighed.

Forvaltningen har i samarbejde med Movia udarbejdet forslag til kryds, hvor busfremkommelighed kan skabes gennem signalregulering. Der vil være fokus på den kommende linje 1A, 2A, 4A og 7A. Herudover er der behov for yderligere foranalyser. Der foretages en foranalyse, hvor der udarbejdes en trafiksimulering af Nordre og Søndre Fasanvej og der foretages videooptagelser på de kommende linjer 1A og 2A. Af fysiske tiltag vil der gennem projektet blive indkøbt nye styreapparater til styring og overvågning af busfremkommeligheden, samt nedtællingsmoduler ved nye stoppesteder til A-busser. Ydermere bliver der en tilpasning af krydset mellem Frederiksberg Allé og Alhambrevej/Kingosgade.

Den samlede analyse, hvor de konkrete tiltag for at skabe bedre busfremkommelighed identificeres, fremlægges for udvalget til godkendelse.

På nuværende tidspunkt forventer forvaltningen følgende fordeling af udgifterne:

Krydstællinger	100.000 kr.
Rådgivning og foranalyse	400.000 kr.
Trafiksimulering af mulige løsningsforslag	100.000 kr.
Samlet beløb til frigivelse	600.000 kr.

By- og Miljøområdet vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at det er vigtigt at arbejde med at forbedre fremkommeligheden for busserne og for den samlede trafik gennem Frederiksberg. Med indsatsen kan der på de udvalgte strækninger skabes bedre fremkommelighed for busserne og dermed en driftsbesparelse på sigt. Ydermere skabes der mulighed for bedre overvågning af trafikken gennem indkøb af nye styreapparater.

Økonomi

Der er samlet i budgettet afsat 2,7 mio. kr. til busfremkommelighed i 2018 og 2019 (hhv. 1,7 mio. kr. og 1,0 mio. kr.). Sagen kræver en anlægsbevilling på 600.000 kr. i indeværende år, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2018.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten den 13. august 2018, K.
JBS/ML/SCS

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 210:

By- og Miljøområdet indstiller,
at der anlægsbevilges 600.000 kr. i indeværende år til foranalyser til projektet for at skabe bedre fremkommelighed for A-busserne, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018.

Bilag

Bev. skema Busfremkommelighed 2018

Punkt 244: Photokatalyserende belægninger

09.10.00-G01-2-15

Resume

By- og Miljøudvalget tog den 30. april 2018 orientering om arbejdet med photokatalyserende belægninger til efterretning. Udvalget bad i den sammenhæng om en ny sag med forslag til indsatser med henblik på evt. oversendelse til budgetforhandlingerne. By- og Miljøområdet har udarbejdet et forslag til indsats, der medfører årlige ekstra omkostninger til NO_x-bekæmpelse på ca. 200.000 kr. By- og Miljøudvalget skal tage stilling, hvorvidt der skal oversendes et forslag til NO_x-reducerende indsats til budgetforhandling 2019.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetforhandling 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at anvendelse af photokatalyserende belægninger (NO_x-reduktion) skal indgå som et forslag til budgetforhandling 2019.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget tog den 30. april 2018 "Orientering om arbejdet med mulighederne for brug af photokatalyserende belægninger og overflader til reduktion af luftforurening (NO_x)" til efterretning. Udvalget bad om en ny sag med forslag til en indsats med henblik på evt. oversendelse til budgetforhandlingerne.

Det anføres, jf. orienteringen, at en anvendelse - f.eks. tæt på trafikvejene - hvor de højeste niveauer af NO_x forefindes, bør foretrækkes med henblik på maksimal virkning. En anvendelse i relation til steder, hvor kommunen alligevel påtænker at lægge nye flisebelægninger eller flader vil være umiddelbart nemmest og billigst at indpasse. Teknologien er ikke i samme grad udviklet og afprøvet på asfalt, hvorfor brugen af teknologien ikke bør anvendes på disse belægninger.

Når man skal vurdere, hvor de højeste NO_x koncentrationer forefindes, er "Luften på din vej" - <http://lpdv.spatialsuite.dk/spatialmap>, der viser beregninger af luftforureningsniveauer på adresseniveau i Danmark foretaget af DCE (Nationalt center for energi og miljø, tidligere DMU) et godt værktøj. Koncentrationen af NO₂ - det sundhedsskadelige stof i NO_x - er en god indikation for koncentrationen af NO_x. De højeste niveauer af NO₂ (og dermed også af NO_x) er helt overvejende centreret omkring trafikvejene og de nærtliggende pladser. Der kan være op til mere end en faktor 5 i niveauforskel mellem de belastede områder. By- og Miljøområdet skal gøre opmærksom på, at beregningerne alene - på grund af usikkerhed og alder - skal omfattes som indikative.

Ovennævnte kunne føre til følgende strategiske indsats for anvendelse af photokatalyserende belægninger;

- Photokatalyserende belægninger anvendes som en integreret del af kommunens "fortovspulje" samt øvrige afsatte driftsmidler til flisebelægninger etc. på i alt 2 mio. kr. (anlæg) + 8 mio. kr. (drift), hvor NO_x koncentrationen vurderes at være højt. En gennemgang af de senere års indsats viser, at ca. halvdelen af fortovsmidlerne anvendes på eller nær de trafikerede med høje NO_x-niveauer. By- og Miljøudvalget foretager hvert år - typisk primo året - en specifik prioritering af fortovsmidlerne.
- Andre steder i nærheden af trafikvejene, f.eks. hvor der etableres eller renoveres pladser eller fortove i relation til arbejdet med f.eks. klimatilpasning eller andre anlægsprojekter.

Det er anslået, at anvendelse af photokatalyserende belægninger vil fordyre arbejdet med op til 4%. Med en typisk gennemsnitspris på ca. 1.200 pr. m² flade og under forudsætning af, at det er relevant at anvende belægninger på op til halvdelen af den "fortovsmæssige" indsats, vil dette medføre ekstraomkostninger på ca. 125.000 kr. om året. Derudover bør der afsættes midler til udarbejdelse af relevant materiale ved tilbudsgivning m.v., samt udarbejdelse af en ingeniørmæssig rapport, som teoretisk dokumenterer effekten og den løbende udvikling på området med anvendelse af photokatalyserende belægninger på ca. 75.000 kr. Der bør, såfremt der ønskes uændret anlægsaktivitet, således i alt afsættes en årlig NO_x-pulje på ca. 200.000 kr. NO_x forureningen er generelt svagt faldende, men indsatsen (puljen) bør forventbart afsættes i en længere periode - f.eks. de næste 10 år. Hvert andet år bør der foretages en evaluering af indsatsen med henblik på evt. justering af NO_x-indsatsen.

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at det er veldokumenteret, at anvendelsen af fotokatalytiske belægninger har en vis reducerende effekt på NO_x udslippet. Ved at placere indsatsen, hvor luftforureningsniveauerne er højest, fås den maksimale effekt. Anvendelsen af fotokatalyserende belægninger skal efter forvaltningens vurdering ikke ses som en erstatning for den traditionelt mere kildeorienterede indsats, men som et supplement, der kan være med til at reducere NO_x forureningen lokalt samtidig med, at den bidrager til at reducere den langtransporterede luftforurening. Ved afsætning af en selvstændig pulje/beløb kan anlægsaktiviteten holdes uændret.

Økonomi

Det anslås, at fotokatalyserende belægninger vil medføre en ekstraudgift på op til 4% af en normal anslået anlægspris på ca. 1.200 pr. m² flade. Der er i budget 2018 og i overslagsårene afsat en anlægspulje på i alt 2 mio. kr. til fortovsrenovering mv., samt 8 mio. kr. til den løbende drift, hvor ca. halvdelen af indsatsen vurderes relevant i NO_x-sammenhæng, hvilket giver en årlig ekstraudgift på ca. 125.000 kr. Derudover bør der afsættes midler til dokumentation og udarbejdelse af tilbudsmateriale på i alt ca. 75.000 kr. Såfremt der ønskes en uændret anlægsaktivitet, bør der således afsættes ekstra 200.000 kr. årligt til NO_x-bekæmpelse.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten den 13. august 2018.
CS/NKJ

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 230:

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt anvendelse af fotokatalyserende belægninger (NO_x-reduktion) skal indgå som et forslag til budgetforhandlinger 2019.

Bilag

Orientering BMU fotokatalyse

Punkt 245: Lukket

00.01.00-A00-399-17

Punkt 246: Lukket

00.01.00-A00-74-16

Punkt 247: Lukket

81.01.00-A21-1-18